

NYHEDER

- Kampf der Nationen — München 1958** af A. Brinkmann og K. Richter. Med mange diagrammer og 8 billedtavler. Denne bog om den spændende olympiade i år skulle foreligge inden jul iflg. forlagets meddelelse. Bestil bogen, så De har den lige så snart den foreligger. Pris ca. 25,60
- Ludeck Pachmann.** Moderne Schachstrategi I. 242 sider kr. 15,60 indb. Bd. II 261 sider kr. 19,60 indb. Bd. III 296 sider kr. 21,60. Det er et enestående værk med partisamlinger af kendte stormestre, indordnet efter de mest moderne retningslinier.
- Kotow:** Das Schacherbe Aljechins. 182 af den afdøde verdensmesters bedste partier med fyldige noter, 480 sider, indb., tysk 17,80
Bd. II af samme, russisk udg. Fantastisk billig bog. 606 sider, indb., et væld af diagrammer. Kun 18,00
- Skak-verdensmesterskabet. Smyslov-Botvinnik 1958. Svensk udg. 72 s. 8,00
- A. Nimzowitsch: Mein System.** Nu foreligger den nye udgave af den meget længe savnede bog. Måske den bedste lærebog. 268 sider, 241 diagrammer. Biografi af dr. Hannak. Indb. 21,20
- Erich Brunner:** En kunstner og fortolker af skakproblemer. 300 skakopgaver ved H. Klüver og dr. M. Henneberger. 200 sider, 300 diagrammer. En enestående opgavebog. 19,20
- Földeak Arpad: 12 Skakolympiader. London 1927—Moskva 1956.** Partisamling, ungarsk, 207 sider. En mængde interessante partier af de store mestre. Tabeller, diagrammer, fotos m.m. 16,00
- Opgavesamling, russisk, 100 opgaver med vedf. diagram. Meget billig 2,40
- André Cheron:** Lehr- und Handbuch der Endspiele. Alle turnerings-spilleres leksikon.
Bd. I 354 sider, 641 diagrammer, 559 eksempler. . . . . kr. 21,00 - indb. 26,40
Bd. II 468 sider, 913 diagrammer . . . . . kr. 27,40 - indb. 26,40
Bd. III 344 sider, 578 diagrammer . . . . . kr. 21,60 - indb. 27,80
- G. Ståhlberg:** I kamp med verdenseliten, svensk. Indeholder partier mod Lasker, Capablanca, Aljechin, Euwe, Smyslov, med forfatterens beretninger om mødet med disse skakspilgiganter . . . . . kr. 27,30 - indb. 32,90
- Paul Keres: Theorie der Schacheröffnungen I. Trespringerspil, Firspringerspil, Italiensk, Ungarsk, Preussisk, Spansk m.m. 375 s. Indb. 12,50
Bind II. Lettisk Gambit, Russisk, Løberparti, Kongeindisk m.m. Indb. 12,50
Bind III. Franskt parti, 367 sider. Indb. 13,80**
- Paul Keres: Franskt parti.** Russisk udgave. 206 diagrammer, indb., 260 sider. Meget billig 10,20
Samme, svensk udgave, 320 sider. Indeholder alt om e2—e4, e7—e6, d2—d4, d7—d5. . . . . Heftet kr. 22,40 - indb. 28,00
- Nyt katalog** over vort store lager af skakbøger osv. er udkommen. Vi sælger gerne mod en månedelig rate ved større køb. Forlang kataloget tilsendt.

Priserne + 5 % til norske kroner.

DANSK SKAKFORLAG

Aabybro - Danmark - Telefon 82 - Indehaver M. K. Jørgensen
DANMARKS STØRSTE OG ÆLDSTE SPECIALFORRETNING I SKAK
Dansk giro 18863 - Omg. franco levering - 8 dagers returret - Svensk giro 4205

Johansen & Larsen, Sarpsborg
2959

NORSK

Sjakk

BLAD

E-HARVEG

AV INNHOLDET:

- Internasjonal ungdomsturnering 1
- Sjakkolympiaden 2
- Botvinnik i Wageningen 26
- Sjakkens venner 27
- Juniorlandskampen 28
- VM i postsjakk 30
- Revansjen Smyslov-Botvinnik 33
- Forbundsstyret 34
- Kjempeturnering i Selskapet 36
- Problemisten 38

ORGAN FOR NORGES SJAKKFORBUND

Nr. 6/7

Desember 1958

30. årgang.

Løssalg kr. 1,25. Årsabonnement Norge kr. 6,00, utlandet kr. 7,00.

NORGES SJAKKFORBUND

Elvegaten 14, Trondheim. Postgiro 124 74.

NORSK SJAKKBLAD

Ansvarlig redaktør: Otto Ibenfeldt.

PROBLEMISTEN

Redaktør: Nils G. van Dijk.

Norsk Sjakkblad har egen postgiro 461 11 for løsabonnement, annonser etc.

OSLO SCHAKSELSKAP

Bogstadveien 30
Egne lokaler. Åpent hver dag.
Tlf. 69 10 31.

SINSEN SJAKKLUBB

Møter hver mandag og fredag
i Storgaten 28, Oslo.

NORDSTRAND SJAKKLUBB

spiller hver fredag kl. 19
på «Niffen», Nordstrand.

SJAKKLUBBEN 1911

møtedag hver tirsdag kl. 19,
Drammensvn. 36.

SJAKKLUBBEN ODIN

Spillemøter tirsdag og fredag
fra kl. 19 i Storgt. 28.

STABEKK SJAKKLUBB

spiller i Kinofestsalen på Stabekk
hver torsdag kl. 19.

DIREKTE MEDLEMSKAP

i Norges Sjakkforbund
koster kr. 12.00 pr. år.

SJAKKLUBBEN STJERNEN

Grünerløkka Folkets Hus.
Spilledager mandag og fredag
fra kl. 19.

SJAKKLAGET NORRØNA

Hver mandag og annenhver
torsdag, Kaffestova, Stortorvet
fra kl. 19.

Lillehammer Schakselskap

spiller i «Banken» hver
mandag kl. 19.

SJAKKAMERATENE

spiller hver tirsdag og fredag
i Kaffistova, Storgt. 28, Oslo.

FORBUNDSMERKET

fåes fra kassereren mot innsendelse
av kr. 8,00, over postgiro 124 74.

OBS! OBS!

Revisjonen forlanger at
all kontingent skal
inbetales over
postgiro 12474.

NORSK SJAKKBLAD

Organ for Norges Sjakkforbund

6-7

Desember 1958 - 30. årgang

Jeg har herved den store glede på Norges Sjakkforbunds
vegne å innby til vår

Internasjonale Ungdomsturnering

som vil finne sted i dagene 30. desember 1958 til 5. januar 1959.
Turneringen er åpen for spillere som er født i 1934 eller senere.

Det spilles 9 – ni – runder etter Monrad system, med en betenkningstid av 40 trekk i den første 2½ time, deretter 16 trekk i timen. De dager det spilles dobbeltrunder er betenkningstiden 32 trekk i de to første timer og deretter 16 trekk i timen. F.I.D.E.s regler og Norges Sjakkforbunds turneringsreglement benyttes.

Det utdeles følgende pengepremier: 1. premie 400,00 n. kr. – 2. premie 250,00 n. kr. – 3. premie 150,00 n. kr., samt ærespremier, dessuten premieres de best plaserte juniorspillere.

Det er sendt invitasjoner til følgende nasjoner: Sovjet, Bulgaria, Vest-Tyskland, Øst-Tyskland, Spania, England, Holland, Island, Danmark, Sverige og Finland.

Vi skaffer losji på førsteklases hotell til en pris av 4,50 til 5,00 kr. pr. døgn – Trondheim er kjent for sine mange gode og meget rimelege spisesteder. Jeg formoder at man skal kunne komme fra oppholdet her, kost og losji, med ca. 100,00 kroner.

Anmeldelser ledsaget av startkontingenten kr. 10,00 må være oss i hende senest 15. desember.

I håp om en fyldig og representativ norsk deltagelse tegner jeg
med hilsen

NORGES SJAKKFORBUND

Arnold Eikrem
president
(sign.)

Sjakkolympiaden

Gens una sumus -

Man blir etterhånden temmelig forherdet overfor alminnelige turneringsinntrykk, men jeg må tilstå at jeg reiste til den 13. sjakkolympiaden i München i stor spenning og med de største forventninger - og mitt hjerte slo atskillige takter raskere av begeistring da jeg kom til første runde i «Deutsches Museum».

Den veldige, vakre sal, høyt og fuffig under taket, der stillheten er impregnert med kald cigarettøk og kaffeos. Bak solide tauavsperringer, de 72 sjakkbrett med de respektive landsflagg i miniatyr - og oppe på scenen de 36 deltagende nasjoners flagg med FIDE's emblem i bakgrunnen, en globus med inskripsjonen: gens una sumus - «Vi er en familie» - mellom et sort tårn og en hvit springer.

Inne i ringen trenges spillerne officials, sjakkjournalister, pressefotografer, film- og fjernsynsfolk. - Og her sitter de kjente og berømte mestre, hvis navn lenge har vært et begrep for alle sjakkinteresserte. Man kjenner dem mer eller mindre fra deres partier, men nå kan man se «hvordan» de spiller.

Verdensmesteren Mikael Botvinnik, etter sigende en fremtredende elektroingenør hjemme i Sovjet, som i motsetning til sine øvrige landsmenn av stormesterklanen ofrer mer tid på sitt yrke enn på sjakk og bare sporadisk opptre på arenaen. Han er tilsynelatende en meget stille og beskjeden, men vennlig herre, som sitter fastlimt ved sitt brett i dyp konsen-

trasjon. Han fører nødig en samtale på annet enn russisk - og hvis noen tiltaler han tilkaller han nesten alltid uten unntagelse sin spesielle tolk, stormesteren Salo Flohr.

De to eks-verdensmestrene dr. Max Euwe og Vasily Smyslov er hodet høyere enn de fleste - begge fullendte gentlemen. Smyslov - rød-blond og alltid kledd i brunt - er også en glimrende barytonsanger og har gitt konserter i såvel svensk som sveitsisk radio. Euwe, som fornylig har trukket seg tilbake fra sin lærergjerning i matematikk, til fordel for en stilling i Remington-Rand der han sysler med elektro-hjerner, som etter hans sigende aldri kan «lære» å spille mestersjakk! Han er også innehaver av en «sjakkfabrikk» hjemme i Amsterdam der flere av Hollands ledende mestre er ansatt - hvorfra det på løpende bånd spys ut sjakkbøker- artikler og teoretiske utredninger (Euwes nyhetsblader). Euwe er alminnelig ansett som «alle tiders» sjakkpedagog.

Den som fanger den største oppmerksomhet er uten tvil, Sovjetmesteren 1957 og 1958 og den store triumffaktor fra sommerens titan-turnering i Portoroz, bare 23 år gamle, ravnsorte Mikael Thal - russernes nye verdensmesterhåp. Han er helt forskjellig fra sine øvrige avbalanserte og velkledd landsmenn, der han formelig løper fra brett til brett, bustet og ustelt, med luende øyne, og noterer med rasende fart alle stillinger av interesse ned i sin lille utslitte notisbok.

1 Gligoric. 2 Uhlmann. 3 Pomar. 4 Tröger. 5 Filip. 6 Reshevsky. 7 Unzicker. 8 Euwe. 9 Keřes. 10 Petrosjan. 11 Bronstein. 12 Smyslov. 13 Thal. 14 Botvinnik.

Han er den fanatiske sjakkmeister, som kompromissløst har solgt sin sjel til den skjønne Caïssa. Det fortelles dog med krav på pålitelighet at han også utenfor sjakkbrettet skal være en usedvanlig begavelse. Han studerer fire sprog og avlegger sine eksamener med ekstraordinært fine resultater - men det er nå sjakk som er hans interesse.

USA's hårdkokte sjakksuperman Samuel Reshevsky spiller mot vår egen Aage Vestøl. Han vil imidlertid ikke stille opp i de kommende fem runder, idet han som streng ortodoks jøde ikke kan konkurrere på de jødiske helligdager - således spiller han heller aldri på sabbaten. Han er så tro mot sitt bekjennelsesritual, hvor det står skrevet at man skal forerette sin kveldsandakt en time etter solnedgang, at han da USA utkjempet landskamp med Sverige i Stockholm sommeren 1955 ikke kunne ta flyet

over nordpolen sammen med sine øvrige lagkamerater, ettersom solen ikke går ned i det hele tatt for polflyvere sommers tid, - skal man tro Stockholms-Tidningen.

Filmstjernelike Svetozar Gligoric - med en mustasje som sikkert har kostet masser av timers pleie - en tidligere Tito-partizan, idag regnet som den beste spiller utenom Sovjet og en av de tre fire fremste i verden, er de kvinnelige tilskuernes erklærte yndling. Det vil si ved siden av tyskernes egen Lothar Schmid - en forlegger fra Bamberg, som er i besittelse av verdens største private sjakkbibliotek - som opptre i en ny elegant dress, nesten hver bidige dag.

Deres diametrale motsetning er den lange, ulenkelige, alltid kjedeværende Jan Hein Donner fra Haag, som mest av alt i øyeblikket synes å ha behov for en frisør og en god skredder. Han er av en meget kjent hol-

landsk juristfamilie, hans far er professor udi juridicum og hans eldre bror er en av sitt lands mest blendende yngre advokater. Selv står han oppført som stud. jur. i en alder av 32 år. - Man kan da leve makelig og bra som sjakkmeister, sier han selv - og henviser til sin seier for et par uker siden i den av det engelske sjakktidsskrift «Chess» arrangerte sjakkfestival, hvor hans utbytte var 100 £.

Den gamle løve, mester Jens (Enevoldsen) fra wonderful Copenhagen, en av de mest farverike sjakkpersonligheter, mannen bak den mest morsomme og sprudlende av hittil utkomne sjakkbøker, selvbiografien «Tredive aar ved skakkbrettet», har garnert sin halvdel av bordet med en mindre, men velassortert tobakkbutikk. Der er tre solide og robuste piper - i stil med hans fysiologi - i bambustativ, fullstappede tobakkpunger, piperensere i alle regnbuens farver, en kjempestor fyrstikkeske, cigarer og instrumenter til kjemisk rensning og utskrapning. Men han har dog tid til å ofre seg for andre sysler en tobakkens vederkvegelse, - han hadde faktisk Thal i tauene, men måtte dog tilslutt være med på å røke fredspipen.

Hans store landsmann, helten fra Moskva-olympiaden, 23-årige Bent Larsen er ikke lengre den «lille pene dreng» man husker fra juniorturneringene i Trondhjem først i femtiårene - men en kraftig, bredskuldret kar, type - bohem.

C. H. O' D. Alexander, også kalt «Alexander den store», den hypersensible engelskmann, har denne gang fått sin regjeringens tillatelse til å delta. Han ble nemlig nektet å reise til olympiaden i Moskva, idet man rett og slett fryktet at han skulle bli kidnappet. Ikke fordi hans store spesia-

litet har vært å «ta livet av» russiske stormestre, men p.g.a. at han innehar en meget høy stilling i det britiske utenriksdepartement, var en av de alliertes fremste kodeeksperter under siste krig - og kjenner en masse nasjonale hemmelighete merket top secret.

Columbias A. Sanschez, en indianer oppfødd på kaffesump, for å si det med en svensk journalist, dirrer alltid i hele kroppen av konsentrert tankevirksomhet, med en evindeligg sigarett, i en hevet og dirrende hånd.

Jo - man får si at her er et rikt typegalleri. Der er den livlige, alltid konverserende, på fire eller fem sprog om det skulle være nødvendig, verdensmann Herm. Pilnik, født i Stuttgart av russiske foreldre av jødisk herkomst, nå forlengst naturalisert argentiner, som også et par års tid har vært bosatt i - Reykjavik.

Münchens egen stormester Wolfgang Unzicker - frisyre millimeterschnitt, ligger lenet over brettet, slik at man i hvert øyeblikk venter at han vil støte brikkene overende med nesetippen.

Tysklandsmeisteren, den av utseende «bøse» Trøger, en sportsjournalist med doktorgrad - en glimrende taktikker på brettet og en vittig sjakkskribent.

Storsjarmøren Roman Toran, som driver en sjakk-skole - for unge piker, påstår onde tunger - hjemme i Madrid.

Her i «Deutsches Museum» hersker en vennlig atmosfære, her hersker intet jernteppe, her møtes Libanon og Syria, her «tråler» Island og England fredelig etter poeng - og her vandrer Sovjets lagkaptein, den ivrige kommunist, stormesteren Alexander Kotov og USA's sjakkpresident, big-

buisnessmannen Jerry G. Spann, pratende og smilende sammen, med armene om hverandres liv... Sjakk er kanskje et lite, men dog viktig ledd i det internasjonale samarbeid og forståelse, - de første amerikanske

sportsfolk som gjestet Sovjet-Unionen etter den annen verdenskrig var USA's sjakklandslag, som allerede så tidlig som i 1946 utkjempet en landskamp i Moskva.

A. J. E.

Sovjet suveren

Sovjets wunderteam bestående av verdensmester Botvinnik, Smyslov, Keres og Bronstein som ordinære spillere samt Thal og Petrosjan på «reservebenken» vant programmessig en like klar som overbevisende seier.

Sovjet erobret nå for fjerde gang på rad den evigvandrende Hamilton-Russel-Pokalen og har dermed like mange inntegninger i det gedigne seierstrofeet som USA, men bare med den forskjell at det er skjedd på fire starter mot amerikanernes ni!

Men russerne måtte slite for seieren og selv om deres seiersmargin var større nå enn i Moskva for to år siden, 5½ p. mot 4½, så er det ingen tvil om at deres overlegenhet er i ferd med å svinne hen uten at noen har så meget som en skygge av chance til å rukke ved deres hegemoni - iallefall i nærmeste fremtid.

Jugoslavia tok ledelsen fra start av - spilte uavgjort 2—2 med Sovjet i 4. runde - og beholdt den helt til 6. runde. Så satte russerne inn med en fantastisk sluttsputt, motstanderne ble den ene etter den andre faktisk feiet ut av brettene: England og Østerrike 4—0, Øst-Tyskland 3½—½, kun Argentina kunne holde dem stangen og oppnådde et meget hedrende uavgjort.

Titos «partizaner» leverte en fin og helhjertet innsats og falt med ære. Svetozar Gligoric leverte en briljant prestasjon og var i særklasse den

beste poengplukker ved første bord med den imponerende score av tolv poeng på femten partier, uten tap. Han må - på bakgrunn av sine mange flotte resultater de siste par år - utvilsomt regnes blant verdens tre fire fremste spillere og den beste utenom Sovjet.

Argentina, uten sine to store olympiske kjemper Najdorf og Bolbochan, la overraskende beslag på bronnsjen

Bent Larsen

etter en gnistrende innsats. En pen triumf for lagkaptein Herman Pilnik og hans unge gutter, utmerket sekundert av den gamle mattrev Elisases.

USA gjorde det ikke så bra som de selv hadde ventet - naturligvis. Reshevsky var ikke av gammel godt merke og deres ungdommer innfridde ikke forventningene - men de kommer nok sterkt tilbake ved neste korsvei og da med både Benkø og Fischer på laget. Emigrant Benkø er ennå ikke spilleklar for sitt nye fedreland og måtte vandre rundt som tilskuer i «Deutsches Museum», mens lille Bobby stakkår måtte slite skolebenken hjemme i Brooklyn.

Øst-Tyskland med sitt pur unge lag, hvor eldstemann var 26!, sto for den største overraskelse; beseiret sine landsmenn i vest hele $3\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ og kom tillike foran dem i sammendraget. De skal nok bli leie å handskes for noen og hver på hjemmebane i Leipzig 1960.

Ungarn - bronsemedaljørene fra Moskva - som så sensasjonelt ble utslått i kvalifiseringen, sto som i en klasse for seg i B-finalen.

For første gang i den olympiske historie gikk tetstriden uten en representant fra Norden. Man var jo selvfølgelig på forhånd forberedt på denne mulighet, så hård som konkurransen etterhånden har blitt, men man håpet og trodde på at iallefall Danmark skulle slippe gjennom nåloyet til A-finalen, så desto mere som de etter

eget sigende stilte alle tiders beste lag, og i Moskva ble de jo nummer ti i det hele. Men som kjent gikk det «skidt» med dem. Sverige var nærmest på å kvalifisere seg, kun $1\frac{1}{2}$ p. skilte - og med normal utdeling, istedet for uavgjort 2—2 mot Tunis så...

Det gikk langt dårligere enn ventet med de nordiske land også i B-finalen og karakteristikken fiasko ligger snublende nær.

Danmark gjorde det best - eller minst dårlig passer kanskje bedre - med sin 18. plass. «Helten fra Moskva» Bent Larsen var langt fra i toppform og led nederlag for outsiders som Porath, Israel og Bouteville, Frankrike. Men det ble da så mange poeng at han - til sin store forbauselse - fikk bestemannspremien blant spillerne i B-finalen - et gedigent sjakkspill i elfenben, etter sigende en sak til en verdi av to tusen kroner.

Sverige kom inn på 20. plass. Deres bestemann var «Zäta» Nilsson, som imponerte storligen i kvalifiseringen med fem gevinster og to remiser - deri inkludert seier over stormestrene Filip og Trifunovic! men i finalen mistet han noe av peppen, men sluttscoren ble dog så fin som ca. 69, om det rekkes til den internasjonale mestertitel, som han syntes å ha i lommen er kanskje tvilsomt - for verdenssjakkforbundets tidligere sekretær.

Kun Norge gjorde det altså bedre enn hva de fleste hadde kalkulert med - men så er vi da heller ikke så godt vant som våre nordiske venner!

OLYMPISK COCKTAIL

Mikset ved Eikrem og Böckman

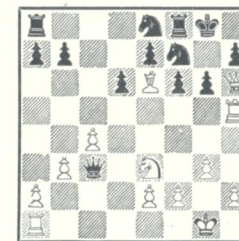
Rojahn's «udødelige» olympiske parti.

Det hender ikke ofte at en representant for den beskjedne tiltrekker seg noen større oppmerksomhet på den internasjonale arena - og det har vel neppe hendt tidligere at en nordmann har blitt gjenstand for all oppmerksomhet ved en verdensturnering med den samlede verdenselite til stede.

Men så skjedde - riktignok bare for en stakket stund - under den olympiske sjakkturnering i «Deutsches Museum» tirsdag 14. oktober, da årets Norgesmester Ernst Rojahn fra Tønsberg i sitt parti mot grekeren Angos spilte 22. Tg5—h5 - et trekk som innebærer en praktfull sluttkombinasjon med dobbelt tårnoffer.

Partiet utviklet seg stille og rolig i en noe usedvanlig konge-indier der nordmannen fikk et markant overtak: 1. c4, Sf6. 2. g3, g6. 3. Lg2, Lg7. 4. Sc3, d6. 5. Sf3, Sf—d7. Mere original enn sterkt - men trekket kan dog ikke stemples som en direkte feil. 6. d4, 0-0. 7. Lg5, c5. 8. 0-0, Ss6. 9. dxc5, Sxc5. 10. Dd2, Le6. 11. Lh6? Ikke den beste fortsettelse - men sort kan heller ikke godt motta bondeofferet med 11. —, Lxc4, hvorpå hvit gjennom 12. b3, Le6. 13. b4, Sd7. 14. b5, Sa5 kan skaffe seg gode angrepsmuligheter eller ved 12. Sd4 direkte gjenerobre bonden. 12. Dxb6, f6. 13. b3, Lf7. 14. Tf—d1, Se6. 15. Lh3, Da5. Et dronningutfall av meget tvilsom verdi - dronningen burde holdes hjemme til gardering av fel-

tet e7. 16. Sd5, Sc7. 17. Se3, Se5. 18. Sd4, Se8. Sort vil gi plass for dronningen - men det er tvingende nødvendig å dekke feltene e6 og d5 med springeren. 19. Se6, Lxe6. 20. Lxe6; Sf7. 21. Td5, Dc3. Her er sorts beste forsvar 21. —, Dc7, men ikke tilstrekkelig ettersom hvit fortsetter med 22. Td4 og på 22. —, g5 spiller 23. Sf5 truenede meget sterkt 24. Dh5. 22. Td5—h5!! - som lyn fra klar himmel. Ro-

jahn ofrer begge sine tårn. Det gikk som en løpild gjennom salen og med ett var all interesse vendt mot nordmannens stilling. Stormestre og spillere av ethvert kaliber, journalister og tilskuere flokket om hans bord. Det haglet med superlativer på alle tunge-mål. Etter lang tids betenkning kapitulerte Angos, idet 22. —, Dxa1. 23. Kg2, gxh5 (tvungent) 24. Sf5 fører til matt.

Mange vil kanskje - og med rette - hevde at sorts motspill er uhyre svakt, men sjakkspillet er nå en gang slik at man ikke kan prestere «skjønnhetspartier» uten at motparten feiler. Rojahn's briljante sluttkombinasjon går nå sin seiergang i verdenspressen - og har tillike blitt vist i tysk fjernsyn -

under benevnelsen «det udødelige olympiske parti».

Tirsdag den 14. oktober 1958 var Ernst Rohjans dag i olympisk sjakk, og det er hevet over en hver tvil at hans sluttkombinasjon vil få sin plass i den olympiske historie.

Blir Vestøl internasjonal mester?

Aage Vestøl viste gjennomgående utmerket form og oppnådde i særklasse den høyeste score av nordmennene - denne ville uten tvil ha vært ennu høyere om han ikke hadde vært indisponert under et par av partiene.

Vestøl er utvilsomt et naturtalent av de sjeldne, men han ofrer dessverre ikke megen tid på sitt sjakkspill, således er hans kjennskap til moderne åpningsteori svært begrenset, men allikevel kan han by hvem som helst en hård match.

I Amsterdam for fire år siden var han - som mange sikkert vil erindre - kun et fattig halv-poeng fra å bli tildelt den ettertraktede internasjonale mestertittel - og etter sin innsats i München skulle det være en viss chan-

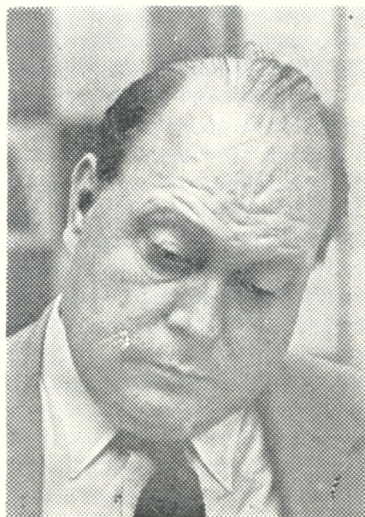

Aage Vestøl

se for at han erholder utmerkelsen, selv om kravene nå er blitt betydelig skjerpet. Under alle omstendigheter vil forbundsstyret innstille ham ovenfor F.I.D.E.

Från fornstora dar.

Sverige var en gang for ikke så svært lenge siden en av stormaktene på det rutede brett: de tre musketerer Gideon Ståhlberg, Gösta Stoltz og Erik Lundin var fryktede motstandere selv

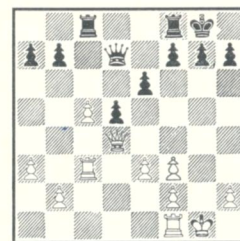
Gideon Ståhlberg

i de fineste kretser, og sammen med Gösta Danielsson dannet de et av verdens desidert sterkeste olympialag i tredveårene.

I sin ukentlige spalte i Stockholms-Tidningen mintes den store Gideon fornstora dar: Foran sjakkolympiaden har jeg moret meg med å bla i gamle sjakktidskrifter, og med spesiell interesse har jeg studert svenske partier fra Warszawa 1935. Vi hadde da et veltrenet firemannslag: Ståhlberg, Stoltz, Lundin og Danielsson. Bedre har aldri et svensk sjakklag

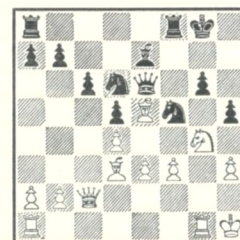
spilt, og først i sluttspurten ble vi av USA forvist til annen plass, etter at vi så godt som hele tiden hadde hatt hånd om ledelsen.

Vår mest meriterende seier var matchen mot USA, som hadde et meget sterkt lag, med stormesteren Reuben Fine ved første bord. Vi vant med 2½—1½. Tiltross for at både Lundin og jeg misset gevinstfortsettelse og fikk nøye oss med remiser. Stoltz overlistet den gamle stormesteren Marshall i midtspillet forviklinger. Svensken var som sort i trekket i nedenstående stilling.

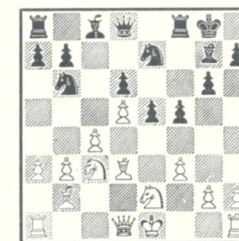
Fortsettelsen ble: 1. e5!! 2. Dxe5, Tc6! 3. e4, d4! 4. Td3, Dh3. 5. Txd4, Tg6†. 6. Dg3, f5. 7. Tf—d1, f4. 8. Dxg6, hxg6. 9. Td1—d3, g5. 10. e5, g4. 11. fxg4, f3 og Marshall ga opp. Et vakkert eksempel på Stoltz taktiske dyktighet og kombinasjonskunst!

I matchen mot Argentina spilte G. Danielsson et av sitt livs beste partier. Motstanderen var den kjente mester Maderna, og følgende stilling oppsto, etter at Maderna hadde angrepet den hvite springeren med h7—h5:

Etter moden overveielse trakk Danielsson 1. Sh6† og fortsatte etter 1. —, Kh7 med 2. Txg6!! Det fulgte 2.—, Dxg6. 3. Sxf5, Sxf5. 4. Tg1, De6. Eller 4. —, Dxg1† 5. Kxg1, Kg6. 6. Dg2† Kh6. 7. Lg7†. 5. Tg7† Kh6. 6. Dg2! og sort ga opp kampen.

En annen fin prestasjon svarte Danielsen for i matchen mot Palestina. Som sort mot Winz var han i trekket i følgende stilling og gjennomførte et kongeangrep i stor stil:

Gjennom bondeofferet 1. —, e4! overtok sort definitivt initiativet: 2. fxe4, fxe4. 3. Lxe4, Sd7! 4. Lf3, Sf5. 5. Lc1, Dh4† 6. Kd2. Hvis 6. —, g3 så Lxc3. 7. Sxc3, Sxc3. 8. hxg3, Dxg3 etc. 6. —, Sd4! 7. Le4, Lh6† 8. Kd3, Sc5! 9. Kxd4, Df6 matt.

Ståhlberg alle tiders største olympiske poengplukker.

Ståhlberg har deltatt i ikke færre enn 11 - elleve - olympiader og har spilt 171 partier, hvorav han har vunnet 66, spilt 81 remis og tapt 24, hvilket vil si en gevinstprosent på 62,3. Hatten av for Ståhlberg - alle tiders største olympier!

Et publikumsparti av - og en hilsen fra Herman Pilnik.

Den fra Tyskland importerte argentinske stormester, og i München lagkaptein, Herman Pilnik skinte natur-

ligvis som en sol på avslutningsban-
kettene og av gode grunner.

— Selvfølgelig er jeg strålende fornøyd. Hva skulle vi i grunnen vente uten Najdorf og Bolbochan? Hils alle mine venner i Norge, fra den fine turné jeg hadde der oppe høsten 1956. - Hvilken herved er overbrakt.

Pilnik, som etter sin tilbakekomst til Argentina har hatt litt av en indianer sommer etter sine relativt svake år i Europa, er også på brettet en farverik personlighet og hans partier faller alltid i galleriets smak - eller hva synes De om dette parti, hvor han spiller sort mot den fremgangsrike øst-tysker Wolfgang Uhlmann:

1. d4, Sf6. 2. c4, c5. 3. d5, e5. 4. Sc3, d6. 5. e4, g6. 6. Le2, Sa6. 7. a3, Lg7. 8. Sf3, her sier de lærde at 8. Lg5 er å foretrekke. 8. —, Lg4. 9. 0-0, Lxf3. 10. Lxf3, 0-0. 11. Tbl, Sc7. 12. b4, Sd7. 13. Lg4, f5! 14. Lh3, b6? 14. —, Dh4 er det eneste saliggjørende - nå kommer sort i vanskeligheter. 15. exf5, gxf5. 16. Dh5! Sf6! Det skorter ikke på ideer hos Pilnik - nå straffes 17. Dxf5 med Sxd5 og chanserikt spill for sort. 17. Dh4. Pilnik mente - da han dagen etter demonstrerte partiet, livlig og vittig, for en engere krets at hvit burde her ha spilt 17. Dg5. 17. —, Dd7! 18. bxc5, dxc5. 19. Td1? Uhlmann mister tråden - med 19. Lh6! ville han ha beholdt sitt overtak. 19. —, Sc—e8! 20. Te1, Sd6. 21. Txe5, Sg4. 22. Te7? Overmotig spilt, han nærer ingen bekymringer for sin 1. rad. 22. Te6 var det gitte trekk. 22. —, Ta—c8? Så «naturlig» dette trekk enn synes, så er 22. —, Tf—e8 det riktige trekk - hvorfor? Jo det fremgår av partifortsettelsen. 23. Lg5, Txe7. 24. Lxe7, Lxc3. 25. Dg5† Lg7. 26. Lxf8. Derfor! 26. —, Kxf8. 27. Lxg4, fvg4. 28. Te1, Sf7! Springerer er kongens beste venn

Herman Pilnik

sa Pilnik. 29. Dh5, Ld4. 30. Dxb7? En feil - men 30. Te4 går heller ikke for 30. —, Da4! 31. Dxc4 ikke p.g.a. 31. —, Dxc4? da hvit kommer til et mattangrep etter 32. Gc8†, men 31. —, Dc2!!, for nå truer sort selv matt og har dessuten kontrollen over diagonalen h1—h7 - påviste Pilnik. 30. —, b5! 31. Tbl, bxc4. 32. Tb8† Ke7. 33. De4† Kf6. 34. Te8, Df5. 35. De7†. På 35. Te6† følger Kg5. 35. —, Kg6. 36. De6† Dxe6. 37. dxe6, Sd6. 38. Tg8, Kf6. 38. —, Kh7 fører hurtigere til målet. 39. Kf1, c3. 40. Ke2, Se4. 41. e7, Kxe7. Her ble partiet avbrutt og Uhlmann ga opp uten fortsatt spill; det tar ikke lang tid å konstatere at den hvite stilling ikke er verd mange pfenning.

Bifall i «Deutsches Museum».

Da den amerikanske stormester Samuel Reshevsky med et resignert smil rakte frem sin ringpyrdede hånd og gratulerte Münchens egen stormester Wolfgang Unzicker med hans elegante seier i deres innbyrdes oppgjør, braket det løs et øredøvende bifall fra de hundrevis av tilskuere som fra sal og

galleri gjennom fem timer hadde fulgt den gigantiske kampen med stadig stigende og nesten åndeløs spenning.

SICILIANSK

Hvit: Unzicker. Sort: Reshevsky.

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. Le2. Denne gamle, gode fortsettelse ser man sjeldnere og sjeldnere - det store modetrekk nå om dagen er jo 6. Lg5. 6. —, e6. Også Sammy er «gammelmodig» av seg. Teksttrekket som kjennetegn. «Scheveningen-varianten» er kommet i bakgrunnen til fordel for Najdorfs mere energiske 6. —, e5. 7. 0-0, Le7. 8. f4, Dc7. 9. Lf3, Sc6. 10. Kh1, 0-0. 11. Le3, Sa5. 11. —, Sxd4 etterfulgt av e5 er en god idé. 12. De1, Sc4. 13. Lce, e5. For risikabelt - å foretrekke er 13. —, Ld7. 14. Sf5! Lxf5. Nå blir sort svak på de hvite felter (e4 og d5) men teksttrekket er tvunget som en følge av e5. 15. exf5, Ta—c8. Den gode Reshevsky spiller ikke helt presist, her er 15. —, exf4 fulgt av Se5 nødvendig. 16. g4! Truer sterkt g5. 16. —, e4! Amerikaneren søker forviklinger gjennom et bondeoffer, i stedet for å overgå til et vanskelig og sannsynligvis utsiktsløst forsvar. 17. Sxe4, Tf—e8. 18. Sxf6† Lxf6. 19. Df2, Lxb2. 20. Lxb2, Sxb2. 21. Ta—b1, Sa4. Hvis 21. —, Dxc2 så 22. Txb2! 22. Txb7, Dc4. 22. —, Dxc2 strander på 23. Dxc2, Txc2. 24. Ld5, Tf8. 25. Lb3, Tb2. 26. Tb4 med gevinst. 23. Dg2, Sc3. 24. g5, Tb8. 25. Td7! Tbl. 25. —, Ta—b8 besvares med Ta7. 26. Txb1, Sxb1. Tillsynelatende har sort overvunnet de største vanskeligheter, idet hvits 1. rad synes sårbar, men... 27. De2!! Et like praktfuldt som kraftig trekk, hvorgjennom striden avgjøres raskt. 27. —, Dc8. Etter 27. —, Dxe8. 28. Lxe2 er sluttspillet lett vunnet for

hvit. 28. Tc7! Nok et vakkert trekk. 28. —, Dd8. 29. Dc4, d5. Han vrir og vender på det hele, så godt som det er mulig, men Unzicker er ikke den som slipper taket. 30. Lxd5, Sd2. 31. Dc6, Tf8. 32. Txf7, Txf7. 33. g6, hxg6. 34. fvg6, Kf8. 35. gxf7, Se4. Det siste håp; evigsjakk etter: 36. Lxe4, Dd1†. 36. De8† og den lille, store Sammy kapitulerte.

Bent, Palle - og Petrosjan.

Tigran Petrosjan nyder ry som verdens vanskeligste spiller å beseire - inntil turneringen i Portoroz fornylig hadde han ikke tapt et eneste parti! - men led da nederlag for Bent Larsen og i München var det bare på sekundene at han ikke på ny røk for en danske, nemlig vår gode bekjente Palle Ravn!

Ravn spilte - som det tydelig skulle fremgå av partiet - i stor stil, og den meget kompliserte og uoverskuelige stilling som framkommer etter 32. Tg5, er sannsynligvis vunnet for ham, men det hadde tatt for lang tid, slik at han kun hadde sekunder tilbake på sine siste trekk før tidskontrollen - og han aksepterte derfor den «sorte panthers» remistilbud.

Palle Ravn

Tigran
Petrosjan

Hvit: Ravn. Sort Petrosjan.

1. d4. Sf6. 2. c4, d6. 3. Sc3, e5. 4. Sf3, Sb—d7. 5. e4, g6. 6. d5, a5. 7. h3. Et noe uvanlig trekk i denne variant. 7. —, Sc5. 8. Dc2, Lg7. 9. g4. Dette trekk tar sikte på å hindre ft - samt kongeangrep! 9. —, c6. 10. Le3, cxd5. 11. cxd5, 0-0. 12. Sd2, b6. 13. 0-0-0, Se8. 14. Kb1, Lf6. 15. Sc4, Tb8. 16. f3, Lh4. 17. Lh6, b5?! På 17. —, Sg7 kan følge 18. Sb5, Le7 og sort vil få vanskeligheter med å parere det truende kongeangrep, begynnende med fremrykning av h- og g-bøndene, 18. Sxb5! Hvis Se3 så b4 og sort er i fordel. 18. —, Txb5. 19. Sxd6! Txb2! Sorts eneste mulighet ligger i å ta tyren ved hornene. Sort får kun tre offiserer for to tårn, men hvits kongestilling er noe utsatt... 20. Dxb2, Sxd6. 21. Lxf8, Kxf8. 22. Tc1, Sa4. 23. Db8, Lb7. 24. Dxd8, Lxd8. 25. Le2, Lb6. 26. Kc2, Ke7. 27. Kb3, Sc5†. 28. Kc2, f5. 29. Tb1, La7. 30. gxf5, gxf5. 31. Tg1, Kf7. 32. Tg5 og man enedes om remis.

Amerikansk stormester ba vice-presidenten om undervisning!

I 2. runde i kvalifiseringsturneringen møtte Norge USA. Knut Bockman spilte ved 3. bord mot stormester Bisguier. Nordmannen behandlet åpningen som sort i en konge-indier helt fortrinnsfullt og fikk et markant overtak, men gikk seg senere vill i midtspillet forviklinger under en presse-

rende tidsnød - og tapte. Morgenen etter ved frokosten kom amerikane- ren over til vårt bord og sa helt alvorlig til Bockman: De får ved leilighet se å undervise meg litt i den varianten vi spilte! Jeg har ikke noe særlig kjennskap til den. Bockman: Den heter Panno-varianten. Bisguier: Ja, det skulle jeg da såmen vite - for det var i et parti mot meg Panno lanserte den! Tablau.

Bursdagspartiet.

Den 8. oktober møttes Roman Toran og Arthur B. Bisguier i den viktige matchen mellom Spania og USA om første-plassen i kvalifiseringsgruppe II. Spanjolen vant partiet og utlignet derved til 2—2. Da Bisguier rakte frem hånden for å gratulere, sa Toran: Hjertelig takk, Sir - for Deres fødselsdagsgave! Bisguier svarte med sukkersøt mine: Til lykke, men jeg har også gerbursdag i dag!!

Eks-vidunderbarnets nye oppblomstring.

Arturo Pomar - det tidligere spanske vidunderbarn, som nå har nådd en alder av 27 år, har aldri på noen måte innfridd de rike løfter han ga i sin barndom, da han som 11-åring spilte remis mot selveste verdensmester Alekhine og ganske få år etter erobret stillingen som sitt lands champion.

Imidlertid gikk han deretter heller tilbake enn frem i spillestyrke og hans resultater har kun fortalt om en jevn middelhavsseiler blant de tallrike internasjonale mestre. I München fikk han plutselig en ny oppblomstring - og var i den første halvpart av turneringen en av de mest fremgangsrike førstebordspillere, men mot slutten gikk han trett og storscoren uteble.

Det råder et meget livlig sjakkliv i

Spania - og der har vært arrangert en mengde mindre internasjonale turneringer i etterkrigsårene. Resultatene har da selvfølgelig heller ikke uteblitt. Landet har idag en rekke mestre av godt internasjonalt merke. De viste bl.a. sin styrke ved å vinne i «Den lille olympiade» i Sveits i mai foran Vest-Tyskland og Holland. I München vant de sin kvalifiseringsgruppe foran USA - men lykkedes ikke så bra i finalen og måtte ta til takke med en 9. plass. De fleste av spanjolene utmerket seg med et meget temperamentsfullt og aggressivt spill - her ser vi den unge Miguel Farré i aksjon mot islendingen Arinbjørn Gudmundsson som hvit i en sicilianer:

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, g6. 6. Le3, Lg7. 7. f3, Sc6. 8. Dd2, a6. 9. 0-0-0, Ld7. Mere eksakt er Dy7 - med ideen Sa5, ba og Lb7. 10. g4, Tc8. 11. Le2, 0-0. 12. h4, Sxd4. Sort står allerede nest-best, men dette avbytte forverrer hans stilling. 13. Lxd4, Da5. 14. Kb1, e5. 15. Le3, Le6. 16. a3, Tf—d8. 17. Lg5, Td7. 18. h5, Td—c7. Sort har øyensynlig satt sin lit til dette trekk, men - Farré har sett dypest i stillingen og Gudmundsson kan ikke lengre unngå officers-tap. 19. h6! Txc3. Nå ser man betydningen av 19. h6!; på 19. —, Lh8 følger 20. Lxf6, Lxf6. 21. Sd5 hvoretter løperen slås med sjakk og kongen er forhindret fra å betrede feltet g7. 20. hxg7, T8—c6. Det er ennå mere utsiktsløst å gå over til forsvar ved å trekke tilbake springeren; Ld3 og Dh2 - derfor fortsetter sort ufortørnet sitt motangrep. 21. Lxf6, Tb6. Truer Txb2†, men - 22. Lb5! Også 22. Dxd6! Txd6. 23. Txd6, Tc8. 24. Th—d1 fører til gevinst. 22. —, Txb5. 23. Dxd6, Tc8. 24. Df8†! Txf8. 25. gxf8D†, Kxf8. 26. Txb7, oppgitt.

Max Euwe - den ungdommelige.

Eks-verdensmesteren dr. Max Euwe tilhører med sine 57 år veteranenes skare, men selv om han bare sporadisk har opptrådt på arenaen og siden kandidatturneringen i Zürich 1953 bare har deltatt i landskamper og mindre turneringer, er han en motstander som det ikke er lett å få bukt med. I de partier han spilte ved første bord for Holland i München, viste han meget av sitt gamle jeg, vant en rekke fine seire og led bare ett nederlag for den ungarske stormester Szabo. I det følgende parti beseierer han med de hvite brikker italieneren Primavera i et konge-indisk parti:

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. g3, Lg7. 4. Lg2, d6. 5. Sf3, 0-0. 6. Sc3, Sb—d7. 7. 0-0, a6? Systemstridig - når sort i denne variant vil gjennomføre b5, skjer det ved c5, Sa6, Sc7, a6, Tb8 osv. 8. Dc2, Tb8. 9. Td1! c6. 10. e4, b5. 11. e5! Sort har fått gjennomført b5 - men til hvilken pris. 11. —, Se8. 12. De2, b4. 13. Se4, d5. 14. Se—g5, e6. 15. h4, h5. 16. Se1, dxc. 17. Lf3! De7. 18. Lxb5! Den sorte kongestilling knuses... 18. —, gxh. 19. Dxb5, S8—f6. 20. exf6, Sxf6. 21. De2, e5. Ellers følger Lf4, Le5, Dc2. 22. dxc, Te8. 23. Dxc4, Sd5. 24. Sd3, Lxe5. 25. Sxe5, Dxe5. 26. Lf4 og sort ga opp.

Stormester Bent vinner!

Selv om stormester Bent ikke var i topptrim, så presterte han selvfølgelig en del gode partier. Her er et av dem:

BIRDS APNING

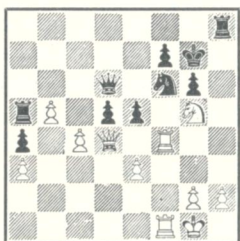
Hvit: Larsen. Sort: Raizman.

Larsen anvender denne åpning titt og ofte - og oftest med godt resultat. 1. f4, Sf6. 2. Sf3, g6. 3. b4, Lg7. 4. Lb2,

a5. 5. b5, d6. 6. Sa3, 0-0. 7. e3, Sb—d7. 8. Sc4, a4. 9. Le2, Sc5. 10. Tb1, Le6. 11. a3, Sf—d7. 12. Lxg7, Kxg7. 13. Sg5, Ld5. 14. d4, Se4. 15. Sxe4, Lxe4. 16. 0-0, b6. 17. Sd2, Lb7. 18. Lf3, Lxf3. 19. Sxf3, d5. 20. Tb4, Ta5. 21. Dd3, Da8. 22. f5, ca. 23. dxc5, bxc5. 24. Th4, Sf6. 25. fxg6, hxg6. 26. Sg5, Th8. 27. Th—f4, De8. 28. Dc3, Dg8. 29. Dxc5, Dd7. 30. Dd4, Dd6. 31. c4, e5.

Raizman, Frankrike

Larsen, Danmark

Og nu? Jo - :

32. Sxf7!, exd4. 33. Sxd6, Sh5. 34. Tf7†, Kh6. 35. g4!, dxe3. 36. cxd5, Sg7. 37. g5†, Kh7. 38. Se4!, Tg8. 39. Sf6†, Kh8. 40. Tf3, og sort ga opp.

Omkring 25. plassen og seieren i C-finalen.

Norge ble regnet som en av de sterkeste nasjoner i C-finalen, men det var neppe en eneste av ekspertene, som hadde tippet oss som seierherrer.

Filippinene var klare favoritter

«all over» - hadde vi inntrykk av - på bakgrunn av sin relativt fine innsats i den knallhårde kvalifiseringsgruppe II, og at det har vært stor aktivitet og ekspansjon i sjakklivet på Stillehavssøen de siste år. Således var de representert i sensommerens intersoneturnering i Portoroz ved den 21-årige internasjonale mester Cardoso, som gjorde en respektabel innsats med sin 19. plass og 6 p. Han var dessuten mann for en av turneringens mest sensasjonelle enkeltprestasjoner idet han i siste runde tilføyet Bronstein dennes eneste nederlag i konkurransen og derved stoppet hans videre avancement i VM.

Men Cardoso & Co. maktet altså ikke å stoppe det norske laget, men måtte se seg slått med et fattig halvt poeng - dog må det sies at vi vant en velfortjent seier etter en helhjertet og god innsats.

Endel forståelsepåere og skribenter har hevdet at Norges seier tilsvarende en 6.—7. plass i B-finalen, hvilket dog må sies å være en drøy påstand, og at den rager over resultatet fra Moskva 1956, hvor vi ble nr. 24 og sist i B-finalen. Så meget kan man iallefall trygt si at vår innsats denne gang - vårt nivå tatt i betraktning - var meget god, og at den iallefall kan sidestilles med vår beste prestasjon hittil Moskva 1956.

De 12 tidligere olympiader - i tall

London 1927: 1. Ungarn 40, Danmark 38½, England 36½, Holland 35, Tsjekkoslovakia 34½, Tyskland 34, Østerrike 34, Sveits 32, Jugoslavia 30, Italia 28½, Sverige 28, Argentina 27, Frankrike 24½, Belgia 21½, Fin-

land 21½, Spania 19½. (16 deltagere).

Haag 1928: 1. Ungarn 44, 2. USA 39½, 3. Polen 37, 4. Østerrike 36½, 5. Danmark 34, 6. Sveits 34, 7. Tsjekkoslovakia 34, 8. Argentina 33½, 9. Tysk-

land 31½, 10. Holland 31½, 11. Frankrike 31, 12. Belgia 31, 13. Sverige 31, 14. Lettland 30, 15. Italia 26½, 16. Romania 25½, 17. Spania 13½. (17 deltagere).

Hamburg 1930: 1. Polen 48½, 2. Ungarn 47, 3. Tyskland 44½, 4. Østerrike 43½, 5. Tsjekkoslovakia 42½, 6. USA 41½, 7. Holland 41, 8. England 40½, 9. Sverige 40, 10. Lettland 35, 11. Danmark 31, 12. Frankrike 28½, 13. Romania 28½, 14. Litauen 22½, 15. Island 22, 16. Spania 21½, 17. Finland 18, 18. Norge 16. (18 deltagere).

Prag 1931: 1. USA 48, 2. Polen 47, 3. Tsjekkoslovakia 46½, 4. Jugoslavia 46, 5. Tyskland 45½, 6. Lettland 45½, 7. Sverige 45½, 8. Østerrike 45, 9. England 44, 10. Ungarn 39½, 11. Holland 35, 12. Sveits 34, 13. Litauen 30½, 14. Frankrike 29½, 15. Romania 28, 16. Italia 24, 17. Danmark 19½, 18. Norge 15½, 19. Spania 15½. (19 deltagere).

Folkstone 1933: 1. USA 39, 2. Tsjekkoslovakia 37½, 3. Polen 34, 4. Sverige 34, 5. Ungarn 34, 6. Østerrike 33½, 7. Litauen 30½, 8. Frankrike 28, 9. Lettland 27½, 10. England 27, 11. Italia 24½, 12. Danmark 22½, 13. Belgia 17, 14. Irland 17, 15. Skottland 14. (15 deltagere).

Warszawa 1935: 1. USA 54, 2. Sverige 52½, 3. Polen 52, 4. Ungarn 51, 5. Tsjekkoslovakia 49, 6. Jugoslavia 45½, 7. Østerrike 43½, 8. Argentina 42, 9. Lettland 41, 10. Frankrike 38, 11. Estland 37½, 12. England 37, 13. Finland 35, 14. Litauen 34, 15. Palestina 32, 16. Danmark 31½, 17. Romania 27½, 18. Italia 24, 19. Sveits 21, 20. Island 12. (20 deltagere).

Stockholm 1937: 1. USA 54½, 2. Ungarn 48½, 3. Polen 47, 4. Argentina 47, 5. Tsjekkoslovakia 45, 6. Holland 44, 7. Litauen 41½, 8. Estland 41½,

9. Jugoslavia 40, 10. Sverige 38½, 11. Lettland 37½, 12. Finland 34, 13. England 34, 14. Italia 26½, 15. Danmark 25½, 16. Island 23, 17. Belgia 22½, 18. Norge 19½, 19. Skottland 14. (19 deltagere).

Buenos Aires 1939: 1. Tyskland 36, 2. Polen 35½, 3. Estland 33½, 4. Sverige 33, 5. Argentina 32½, 6. Böhmen-Mähren 32, 7. Lettland 31½, 8. Holland 30½, 9. Palestina 26, 10. Frankrike 24½, 11. Cuba 22, 12. Chile 22, 13. Litauen 22, 14. Brasil 21, 15. Danmark 17½, 16. Island (vinner av B-finalen) 28, 17. Canada 28, 18. Norge 27, 19. Uruguay 26, 20. Bulgaria 25½, 21. Ecuador 21, 22. Guatemala 15½, 23. Irland 15½, 24. Peru 14, 25. Bolivia 10, 26. Paraguay 9½. (26 deltagere).

Dubrovnik 1950: 1. Jugoslavia 45½, 2. Argentina 43½, 3. Vest-Tyskland 40½, 4. USA 40, 5. Holland 37, 6. Belgia 32, 7. Østerrike 31½, 8. Chile 30½, 9. Frankrike 28½, 10. Finland 29, 11. Sverige 27½, 12. Italia 25, 13. Danmark 22, 14. Peru 21½, 15. Norge 15, 16. Hellas 12. (16 deltagere).

Helsingfors 1952: 1. Sovjet 21, 2. Argentina 19½, 3. Jugoslavia 19½, 4. Tsjekkoslovakia 18, 5. USA 17, 6. Ungarn 16, 7. Sverige 13, 8. Vest-Tyskland 10½, 9. Finland 10, 10. Holland (vinner av B-finalen) 21, 11. Israel 19½, 12. Polen 16½, 13. Øst-Tyskland 16½, 14. Danmark 16, 15. Cuba 15, 16. England 14, 17. Østerrike 13, 18. Italia 12½, 19. Brasil (vinner av C-finalen) 18½, 20. Hellas 13½, 21. Norge 13, 22. Sveits 13, 23. Island 12½, 24. Saar 12½, 25. Luxemburg 1. (25 deltagere).

Amsterdam 1954: 1. Sovjet 34, 2. Argentina 27, 3. Jugoslavia 26½, 4. Tsjekkoslovakia 24½, 5. Vest-Tyskland 23½, 6. Ungarn 23, 7. Israel 22,

8. Holland 21, 9. England 17, 10. Bulgaria 17, 11. Sverige 15, 12. Island 13½, 13. Sveits (vinner av B-finalen) 37, 14. Canada 36, 15. Østerrike 36, 16. Danmark 34½, 17. Italia 28½, 18. Columbia 27½, 19. Belgia 27, 20. Finland 26½, 21. Frankrike 26, 22. Saar 24, 23. Norge 22, 24. Hellas 21, 25. Irland 11, 26. Luxemburg 7. (26 deltagere).

Moskva 1956: 1. Sovjet 31, 2. Jugoslavia 26½, 3. Ungarn 26½, 4. Argentina 23, 5. Vest-Tyskland 22, 6. Bulgaria 22, 7. Tsjekkoslovakia 20½, 8.

England 20, 9. Sveits 19, 10. Danmark 19, 11. Romania 11, 12. Israel 15½, 13. Østerrike (vinner av B-finalen) 28, 14. Island 27, 15. Sverige 26½, 16. Belgia 23½, 17. Finland 22½, 18. Columbia 21, 19. Holland 21, 20. Øst-Tyskland 20½, 21. Frankrike 19½, 22. Chile 19, 23. Polen 19, 24. Norge 16½, 25. Filippinene (vinner av C-finalen) 24, 26. Saar 23, 27. India 20½, 28. Iran 19, 29. Puerto Rico 18½, 30. Mongolia 18½, 31. Skottland 17½, 32. Hellas 17, 33. Irland 13, 34. Luxemburg 7. (34 deltagere).

Kvalifiseringen

1. runde:

NORGE—ISLAND 2—2

Rojahn—Johansson . . . . . 0—1
Vestøl—Palmasson . . . . . ½—½
Ofstad—Thorbergson . . . . . 1—0
Lindblom—Jonsson . . . . . ½—½

2. runde:

NORGE—USA 1—3

Vestøl—Reshevsky . . . . . ½—½
Ofstad—Lombardy . . . . . 0—1
Bockman—Bisguier . . . . . 0—1
Halvorsen—Evans . . . . . ½—½

Amerikanerne med tre stormestre plus juniorverdenmesteren, samt stormester Rossolimo vandrende rundt som tilskuere, fikk iallefall arbeide og arbeide hårdt for seieren. Først etter fire timer kunne de notere sin første seier ved Lombardy i et parti der nordmannen satset altfor frekt. Vestøl forsvarte seg utmerket, og etter utvikling til et sluttspill bød Sammy remis - noe han aldri gjør uten å stå nest best.

KONGE-INDISK

Hvit: Reshevsky. Sort Vestøl.

1. c4, Sf6. 2. g3, g6. 3. Lg2, Lg7. 4. Sc3, 0-0. 5. d4, d6. 6. Sf3, Sbd7. 7. 0-0, Sh5. 8. e4, e5. 9. Lg5, f6. 10. Le3, Tf7. 11. Sh4, ed. 12. Ld4, Se5. 13. De2, Le6. 14. Sd5, Dd7. 15. Se3, Lh3. 16. f4, Lg2. 17. Seg2, Dg4. 18. Dg4, Sg4. 19. Tfe1, f5. 20. Le7, Sg7. 21. ef, Sf5. 22. Sf5, Tf5. 23. Te7, Tf7. 24. Tae1, Taf8. 25. T7e6, Kg7. 26. Sh4, Td7. 27. Sf3, h6. 28. Sh4, Tf6. 29. Tbe2, g5. 30. Sg2, Tff7. Remis.

En pen prestasjon av nordmannen. Bockman kom best ut av åpningen og kunne gjennom et officersoffer sannsynligvis ha fått et vinnende angrep.

Halvorsen ble av med bonde i åpningen, men holdt remis:

Hvit: Halvorsen. Sort: Evans.

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cd. 4. Sd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. Lg5, e6. 7. a4, Le7. 8. Dd2, h6. 9. Lh4, 0-0. 10. f3, Dc7. 11. Lf2, Td8. 12. Ld3, d5. 13. ed, Sd5. 14. Sd5, Td5. 15. Se2, Sc6. 16. 0-0, Sb4.

17. Sf4, Td8. 18. c3, Ld6. 19. cb, Lf4. 20. De2, Lh2. 21. Kh1, De5. 22. Tfd1, De2. 23. Le2, Lc7. 24. b5, ab. 25. Lb5, e5. 26. b4, Le6. 27. Kg1, f5. 28. Tac1, Td1†. 29. Td1, Kf7. 30. a5, Td8. 31. Td8, Ld8. 32. Le2, Ke7. 33. Lc5†, Kd7. 34. a6, ba. 35. La6, Le7. 36. Lc8†, Kc8. 37. Le7, g6. 38. Lf8, h5. 39. Ld6, e4. 40. f4, e3. 41. Lc5, e2. 42. Kf2, Lc4. 43. g3, Kd7. 44. Ld4, Ke6. 45. Lc3, Kd5. 46. Ke3, La6. 47. Le1, Lc4. Remis.

3. runde: Fridag for Norge.

4. runde:

NORGE—IRAN 2—2

Rojahn—Mechian . . . . . 0—1
Vestøl—Pakdaman . . . . . 1—0
Bockman—Lofty . . . . . ½—½
Lindblom—Navabi . . . . . ½—½

Vi hadde ventet en større utdeling her. Rojahn hadde aldri noe han skulle ha sagt. Vestøl straffet Pakdamans optimistiske partianlegg eksemplarisk. Nordmannen spiller sort:

1. c4, Sf6. 2. Sc3, b6. 3. b3, Lb7. 4. Lb2, e6. 5. e3, Le7. 6. Sf3, 0-0. 7. Le2, d5. 8. 0-0, Sbd7. 9. d4, c5. 10. Tc1, Tc8. 11. Te1, Se4. 12. Se4, de. 13. Sd2, f5. 14. f4, Lf6. 15. Sf1, Dc7. 16. g4, Lh4. 17. Sg3, cd. 18. Ld4, e5. 19. fe, Lg3. 20. hg, Se5. 21. Le5, De5. 22. Kh2, fg. 23. Lg4, Tf2†. 24. Kh3, Df6. 25. Ld7, Dh6†. 26. Kg4, Tc5. Hvit ga opp.

Bockman satte overstyr en overlegen stilling, og måtte slite hårdt for remis. Lindblom hadde en klar fordel, men det hele var ikke så liketil.

5. runde:

NORGE—FINLAND 1½—2½

Rojahn—Ojanen . . . . . 0—1
Vestøl—Rantanen . . . . . 1—0
Ofstad—Fred . . . . . ½—½
Halvorsen—Koskinen . . . . . 0—1

Rojahn fikk en hård medfart. Vestøl vant i fin stil:

Hvit: Vestøl. Sort: Rantanen.

1. Sf3, Sf6. 2. b3, g6. 3. Lb2, Lg7. 4. e3, d5. 5. Le2, c5. 6. 0-0, 0-0. 7. d4, Dc7. 8. Sa3, a6. 9. c4, cd. 10. Sd4, dc. 11. Sc4, b5. 12. Lf3, Lb7. 13. Lb7, Db7. 14. Sa5, Db6. 15. Df3, Ta7. 16. b4, Td7. 17. Sdb3, Sd5. 18. Lg7, Kg7. 19. Sc5, Sb4. 20. Sd7, Sd7. 21. Sb3, Se5. 22. De4, Sc4. 23. a4, e5. 24. ab, ab. 25. Tfd1, Td8. 26. Td8, Dd8. 27. h3, Dd3. 28. Dd3, Sd3. 29. Kf1, Sdb2. 30. Ta7, Sd6. 31. Ke2, Sbc4. 32. Sc5, e4. 33. Se6†, Kf6. 34. Sd4, Ke5. 35. Tc7, Kd5. 36. Sb3, Ke6. 37. Tc5, Sa3. 38. Sd4†, Kd7. 39. Tc3, Sac4. 40. Sb5, Se3. 41. Tc7† oppgitt.

Ofstad hadde vanskeligheter å kjempe med, men manøvrerte så bra at han fikk gevinstchanser; i det siste trekk før tidskontrollen turde han imidlertid ikke ta chansen i det store virvar av varianter. Halvorsen klarte ikke å holde på sin fordel, og måtte gi tapt etter et langt sluttspill.

6. runde:

NORGE—ISRAEL 2—2

Vestøl—Porath . . . . . 1—0
Ofstad—Czerniak . . . . . 0—1
Bockman—Smiltiner . . . . . 0—1
Lindblom—Piltschik . . . . . 1—0

Vestøl er fortsatt i storform:

Hvit: Vestøl. Sort: Porath.

1. Sf3, Sf6. 2. b3, g6. 3. Lb2, Lg7. 4. e3, 0-0. 5. Le2, d6. 6. 0-0, e5. 7. c4, c6. 8. Sc3, Te8. 9. d4, e4. 10. Sd2, d5. 11. Tc1, a6. 12. b4, h5. 13. cd, cd. 14. b5, a5. 16. Sa4, b6. 16. Tc8, Dc8. 17. Sb6, Db7. 18. Sa8, Da8. 19. Da4, Tc8. 20. Tc1, Tc1†. 21. Lc1, Lf8. 22. Sb3, Lb4. 23. a3, Lc3. 24. Sc5, Sbd7. 25. Sd7, sort ga opp.

Ofstad kjempet både energisk og oppfinnsomt, men forgjeves mot den

gamle mattrev Czerniak. Bockman hadde en praktfull angrepsstilling, som han forvaltet ringe. Lindblom hadde et sinnsopprivende parti: etter først totalt å ha nedspilt motstanderen, finner han ikke en enkel gevinstfortsettelse, havner i en forrykende tidsnød og tapt stilling - men Pihltschik, som også har litt ondt om tid, går i en barnslig felle.

7. runde:

NORGE—SYD-AFRIKA 2½—1½

Rojahn—Heidenfeld . . . . . 1—0
Vestøl—Dreyer . . . . . ½—½
Ofstad—Kirby . . . . . ½—½
Lindblom—Isacsson . . . . . ½—½

Rojahn noterer seg for sin første seier - etter å hatt en tilsynelatende helt håpløs stilling. Vestøl maktet ikke tross de iherdigste anstrengelser å finne hull i Dreyers forsvar. Ofstad svindlet - men ikke godt nok. Lindblom hadde en kort remis.

8. runde:

NORGE—VEST-TYSKLAND 0—4

Rojahn—Unzicker . . . . . 0—1
Vestøl—Trøger . . . . . 0—1
Bockman—Darga . . . . . 0—1
Lindblom—Lehmann . . . . . 0—1

Vest-tyskerne hadde spilt seg stort opp etter en famlende og usikker start - men vi hadde tross alt ikke ventet å få en sådan medfart. Rojahn, Vestøl og Lindblom ble regulært slått, men først etter hård kamp - mens Bockman spilte sitt livs parti mot Darga; behandlet åpningen utmerket og fyrte kraftig opp under et kongeangrep, av slo et remistilbud, og hadde det hele i sin hule hånd, men gjorde så en forferdelig brøler. Det gikk så-

ledes til, Bockman spiller hvit mot Dargas sicilianske forsvar:

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. Lg5, e6. 7. f4, h6. 8. Lh4, Db6. (Vistnok en teoretisk nyhet som tyskeren hadde forberedt). 9. Tb1. (I denne variant er vistnok bondeofferet 9. Dd2, Dxb2. 10. Tb1, Da3 for hasardiøst). 9. —, Sc6. 10. Lf2, De7. 11. Sb3, Le7. 12. Ld3, b5. 13. 0-0, 0-0. 14. Df3! Lb7. 15. Dh3. (Hvit truer nå med 16. g4! fulgt av g5). 15. —, e5. 16. f5, d5. (Et befrielsesforsøk som imidlertid forverrer den sorte stilling. Sort måtte ha spilt 16. —, Sb4, men etter 17. Le3 er hans stilling bekymringsfull). 17. Sxd5, Sxd5. 18. exd5, Sb4. 19. d6! (Et meget sterkt mellomtrekk, som Darga åpenbart hadde oversett. Om nå 19. —, Dxd6 følger 20. Lc5! Dd7. 21. Lxe7, Dxe7. 22. f6! og den sorte stilling bryter sammen). 19. —, Lxd6. 20. f6, Sxd3. 21. cxd3, Dc8. 22. Dh5. (Her er trolig 22. Dg3 avgjørende. Hvits tid begynte imidlertid å bli meget knapp, og han likte ikke å stille seg i løperavdekkeren. Analyser viser imidlertid at den sorte stilling etter 22. Dg3, g6. 23. Le3 hurtig bryter sammen). 22. —, Te8. 23. Le3. (På 23. fxc7 får sort spilt dronning eller tårn til e6 og kan få konsolidert sin stilling). 23. —, g6. 24. Dxd6, Lf8. 25. Dg5, Dc2. 26. Te1, De2. 27. Sc5?? (En fatal overseelse som snur en forsert gevinst til tap, og som tidsnøden får ta skylden for. Til enkel gevinst fører: 27. Tf2, Dxd3. 28. Lc5, Te6. 29. Lxf8, Kxf8. 30. Dh6†, Ke8. 31. Td2! og sort må gi dronningen for å unngå øyeblikkelig matt). 27. —, Lh6! 28. Tc—e1, xf1. 29. xf1, Lxg5. 30. Lxg5, Ld5. 31. Lh6. (Hvits resterende spill er for-gjeves, da han ikke kan hindre sort i å spille g6—g5 og skaffe kongen et

fluktfelt. Dessuten var hvits betenkningstid så å si ute). 31. —, Kh7. 32. Lg7, g5. 33. Te3, Kg6. 34. Sd7, Kf5. 35. Sc5, b4. 36. h3, 37. Sxa6, og hvit overskred betenkningstiden.

Bockman hadde fortjent en bedre skjebne - for sitt briljante spill og partianlegg!

9. runde:

NORGE—SPANIA ½—3½

Vestøl—Pomar . . . . . 0—1
Ofstad—Perez . . . . . 0—1
Bockman—Toran . . . . . ½—½
Halvorsen—Farré . . . . . 0—1

Nok et kjempenederlag: Vestøl kom aldri ned på benene etter sine åpningseventyrligheter - mens Ofstad ganske tidlig ble av med en officer uten vederlag. Bockman var eneste poengplukker ved et solid og sikkert remisparti. Halvorsen spilte friskt og freidig - og man anså at gevinsten kun var et tidsspørsmål, men kom på gale tanker og ble offer for et motangrep.

Slik vant Norge C-finalen:

Selvfølgelig var vi optimister, vi regnet sikkert med en plassering blant de aller fremste og nærte på lønnlig håp om en topplassering, men de færreste - om der var noen i det hele tatt - trodde på alvor at vi var kapable til å vinne, dertil anså man Filipinene for sterke, og dessuten var også Syd-Afrika, Skottland, Iran og Italia nasjoner vi ikke følte oss trygge for.

1. runde:

NORGE—PORTUGAL 2½—1½

Rojahn—Ribeiro . . . . . 1—0
Vestøl—Goncalves . . . . . ½—½
Bockman—Pereira . . . . . 1—0
Lindblom—Cardoso . . . . . 0—1

KONGEINDISK

Hvit: Pereira. Sort: Bockman.

1. d4, Sf6. 2. c4, d6. 3. Sc3, g6. 4. e4, Lg7. 5. Sf3, 0-0. 6. g3, a6. 7. Lg2, Sc6. 8. 0-0, Tb8. 9. d5, Sa5.

Sorts siste trekk har forberedt en aksjon på dronningfløyen, og i og med springertrekket oppstår den såkalte Panno-varianten, som den senere tid er kommet sterkt på mote.

10. Sd2,

Regnes som den sterkeste fortsettelse, men også 10. Dd3 kan spilles.

10. —, c5. 11. a3,

En strategisk feil, som svekker den hvite stilling. Med sitt neste trekk forhindrer nemlig sort b4.

11. —, Sd7. 12. Te1,

Planlegger et sentrumsfremstøt med f4 og e5, men sort kommer først.

12. —, b5! 13. cxb5, axb5. 14. Lf1, c4. 15. Tb1,

Hvit kunne ikke spille a4 p.g.a. b4 og hvit taper offiser i alle varianter. Nå truer han imidlertid med a4, men igjen kommer sort først.

15. —, f5! 16. a4, b4. 17. Sb5, Se5. 18. b3,

Hvit er i vanskeligheter. Han kan ikke godt spille f4 p.g.a. svaret Sg4 med truselen Db6†. Han prøver nå å få kontroll over punktet c4, for senere eventuelt å komme til angrep mot Bb4. Som det nå er, lammer de to bøndene på dronningfløyen den hvite stilling.

18. —, c3. 19. Sc4, Saxc4.

Enklere er kanskje 19. —, c2. 20. Dxc2, Sf3†. 21. Kh1, Sxe1, men hvit får igjen S etter De2, og den sorte stolthet på c3 er borte.

20. bxc4, fxe4. 21. Le2.

Selvfølgelig ikke Txe4 p.g.a. Lf5.

21. —, Sd3. 22. Lxd3, exd3. 23. Txb4, Da5!

Det ville være galt å ta gaffelen med

23. —, d2, for hvit får tre bønder for offiseren og forsvarsmuligheter. Med dronningtrekket binder imidlertid sort tre offiserer på damefløen og har stadig fribøndene intakt. La3 er nå tvangstrekk.

24. La3, d2. 25. Te4,

Tårnet kan ikke slå p e7 p.g.a. 25. —, Lg4! 26. Dxc4, c2. 27. Txg7, Kh8!! Heller ikke Te3 kan spilles p.g.a. Lg4, f3, Lxf3!

25. —, Lf5. 26. Tf4, Lh6. 27. Txf5, Tvunget.

27. —, Txf5. 28. f4, Lxf4.

Enkelt og effektivt. Derimot er Db6† ikke så sterkt p.g.a. svaret c5!

29. gxf4, Txf4. 30. Kg2, Tc8. 31. Sxc3, Tfxe4. 32. Txc4, Txc4. 33. Lb2,

Andre muligheter gis ikke, for hvis S trekker følger drepende Dxd5!

33. —, Txc3. 34. Lxc3, Dxc3. 35. De2, (Kf2, Kf8!) **35. —, Kf8. 36. Df2† Ke8.**

37. Db6, d1D. 38. Db8† Kf7 og hvit går opp.

Anm. av K. B.

2. runde:

NORGE—PUERTO RICO 3—1

Rojahn—Cintron . . . . . 1—0

Ofstad—Reismann . . . . . 0—1

Bøckmann—Lavandero . . . . . 1—0

Halvorsen—Prieto Azuar . . . . . 1—0

Rojahn presset sin unge motstander sakte, men sikkert sammen i et dronningssluttspill. Ofstad «bukket» bonde på et tidlig tidspunkt og lykkes ikke tross de iherdigste anstrengelser og svindelforsøk å redde partiet. Bøckman spilte et utmerket angrepsparti med de hvite brikker mot Lavandero. Halvorsen vant raskt, uten å anstrenge seg det spor.

SICILIANSK

Hvit: Bøckman. Sort: Lavandero.

1. e4, c5. 2. Sf3, a6.

Den såkalte O'Kelly-variant, som er av avventende karakter.

3. c3, Sc6. 4. d4, exd4. 5. exd4, d5.

Forhastet. Hvit får mer enn nok kompensasjon for singelbonden.

6. exd5, Dxd5. Sc3, Da5.

Tross alt burde sort ha trukket 7. —, Dd8, men også da er 8. d5 ubehagelig.

8. d5, Sa7.

Sort er allerede i store vanskeligheter. På 8. —, Sb4 trekker hvit 9. Lc4, og truer med å spille ut Lc1 fulgt av a3. Sort kan da ikke redde sin Sb4 uten ved å trekke e6, og etter avbytte på e6 står sort dårlig. Sort truer heller ikke med å spille Lf5 p.g.a. svaret Sd4.

9. Ld2, Ld4. 10. Te1,

Truer 11. Sb5! Txc1. 12. Dxc1!

10. —, Dd8. Det eneste. **11. h3,**

Et sterkt trekk, som tvinger sort til å bestemme seg m.h.t. løperen. Trekker han den til h5 for å opprettholde bindingen, har løperen ikke lenger muligheten for å komme til forsvar på diagonalen a4/e8. Slår han på f3 utvikles hvits D med tempo, foruten at det hvite løperpar blir helt overlegent. Sort foretrekker det trolig minste onde, hvorved den hvite S frigjøres.

11. —, Ld7. 12. Se5, Sf6. 13. Lc4, b5.

Sorts eneste chance lå i å trekke for å komme til d6 13. —, Sb5, men da kan hvit bl.a. spille 14. Sxb5, og sort får en håpløs bondestilling på dronningfløyen.

14. Lb3, g6.

Sort må jo forsøke å komme ut med løperen, og 14. —, e6 er ikke særlig fristende. Teksttrekket er imidlertid ikke stort bedre, hvilket viser at den sorte stilling er posisjonelt helt tapt.

15. d6! e6. Tvang. **16. Lg5, h6.**

På 16. —, Lg7 er 17. Df3 helt avgjørende. Nå finner hvit en pen og tvingende fortsettelse.

17. Sd5!!

Truer også Sc7†, så sort har ikke noe valg.

17. —, exd5.

Nå er 18. Lxd5 en meget fristende variant og trolig tilstrekkelig, men tekstfortsettelsen er sikrere og mer tvingende.

18. Lxf6, Dxf6. 19. Dxd5,

Hvor skal nå tårnet gå? Går det til d8 følger selvsagt matt i to trekk ved Dxf7, og på Tc8 kan følge Txc8, Sxc8 (el. Lxc8, d7!) 0-0! (Sxd7, De6†!) og den sorte stilling er håpløs. Sort velger derfor det tredje alternativ. (En siste mulighet var naturligvis å gi tårnet ved 19. —, Lxd6, men hvit kan da spille enkelt 20. Dxa8†, Ke7. 21. Dxa7, Dxe5†. 22. De3, og hvit kommer ut med kvalitet over og lett gevinst.

19. —, Tb8. 20. Sxd7, Kxd7. 21. Tc7†, Kd8. (Ke8 er ikke bedre, p.g.a. 0-0).

22. Txf7! Dg5.

På 22. —, Dxd6 følger Txf8, og på

22. —, Dxb2 er sort forsvarsløs etter

23. Dc5! (f.eks. 23. —, Da1†, 24. Ke2,

Db2†. 25. Kf3, Tc8. 26. Db6†, Ke8. 27.

d7 matt). Nå tilbyr sort dronningav-

bytte, som nok er tilstrekkelig for hvit - men han har andre planer.

23. De6, Dc1†. 24. Ld1, Dc6.

På 24. —, Dc8 følger 25. Txf8 med matt på e7.

25. Df6†, og sort kapitulerte.

På 25. —, Ke8 følger 26. Txf8† og matt i neste trekk, og på 25. —, Kc8 følger 26. Lg4† med matt. Partiet er et illustrerende eksempel på fordelene ved et solid utviklingsforsprang.

Anm. av K. B.

3. runde:

NORGE—FILIPPINENE 1½—2½

Rojahn—Cardoso . . . . . ½—½

Vestøl—Campomanes . . . . . 0—1

Ofstad—Borja . . . . . ½—½

Bøckman—Alcedoa . . . . . ½—½

For første gang passet det slik at vi stilte opp med våre fire «ordinære» spillere.

Rojahn holdt sikkert balansen i et kort, men meget komplisert og vanskelig parti mot Bronsteins beseirer og internasjonale mester 21-årige Cardoso. Vestøl - som var ille plaget av sykdom - var totalt utenfor. Ofstad spilte et kort og solid remisparti med C-finalens største poengplukker, mens Bøckman utmanøvrerte fullstendig sin motstander i midtspillet, men, i sterk tidsnød, maktet han ikke å omsette sin fordel i gevinst.

I og med vårt tap i denne viktige match hadde Filippinene passert oss i sammendraget og hadde en utmerket utgangsposisjon. Hellas var også gått forbi - men vi lå fremdeles meget godt an.

4. runde:

NORGE—HELLAS 3—1

Rojahn—Angos . . . . . 1—0

Ofstad—Panagopoulos . . . . . 1—0

Bøckman—Sakallapoulos . . . . . 1—0

Halvorsen—Anastassapoulos . . . . . 0—1

Rojahns store dag! - som vi har viet større oppmerksomhet på en annen plass i bladet. Ofstad knuste sin motstander uten større besvær. Bøckman vant som det fremgår av det etterfølgende parti, meget pent, som hvit i en «franskmann»:

Hvit: Bøckman. Sort: Sakallapoulos

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sc3, Lb4. 4. e5,

c5. 5. a3, Lc3†. 6. bc, Se7. 7. Dg4, Sf5.

8. Ld3, h5. 9. Dh3, cd. 10. Lf5, ef. 11.

cd, Sc6. 12. Se2, Le6. 13. 0-0, g5. 14.

f4, g4. 15. Db3, Dc7. 16. Tb1, Tb8. 17.

Sc3, a6. 18. Sd5, Ld5. 19. Dd5, Td8.

20. Dc5, Td4. 21. Lb2, Td2. 22. e6, Th7.

23. ef†, Tf7. 24. De3†, Kf8. 25. Dd2,

Td7. 26. Dc3, Db6†. 27. Kh1 og sort

går opp.

Halvorsen sto lenge tilsynelatende godt nok, men satte alt overstyr i tidsnød.

Italia hadde nå overtatt ledelsen. Norge delte 2. plass med Filippinene, som høyst overraskende måtte avgi hele 1½ p. mot svake Libanon.

5. runde:

NORGE—IRLAND 2½—1½.

Vestøl—Walsh	1—0
Ofstad—Canton	1—0
Bøckman—de Loughry	½—½
Lindblom—Reid	0—1

Vi hadde alvorlig talt regnet med lett spill mot irerne, men om det var overmot det skyltes at vi lenge svevet i alvorlig tapsfare skal være usagt - og det var først etter at Ofstad overlistet sin motstander i et langt tårnsluttspill - som etter våre hjemlige analyser var remis - at seieren var et faktum.

Vestøl levnet ikke Walsh chance, mens Ofstad overså en vinnende fortsettelse like før avbrudd. Bøckman kom skjevt ut i åpningen, fikk rettet det hele såpass opp at ireren aksepterte et remistilbud. Lindblom hadde en helt svart dag og ble regelrett nedspilt av en motstander han vanligvis ikke skulle ha større vanskeligheter med. Vestøls parti hadde følgende forløp - nordmannen spiller sort:

Hvit: Walsh. Sort: Vestøl.

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cd. 4. Sd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. Le2, e5. 7. Sb3, Le6. 8. 0-0, Le7. 9. Le3, Sbd7. 10. f3, Dc7. 11. De1, b5. 12. a3, 0-0. 13. Df2, d5. 14. ed, Sd5. 15. Sd5, Ld5. 16. Tad1, Le6. 17. Td2, f5. 18. f4, Sf6. 19. Lf3, e4. 20. Ld1, Lc4. 21. Te1, Sd5. 22. Sd4, Se3. 23. De3, Lc5. 24. Le2, Ld5. 25. Dc3, Tad8. 26. g3, Da7. 27. Ted1, De7. 28.

De3, La7. 29. c3, Df6. 30. h4, Tfe8. 31. Kh2, Lb3. 32. Te1, Td6. 33. Ld1, Lf7. 34. Lc2, Ted8. 35. Ted1, Lh5. 36. Lb3†, Kh8. 37. Tc1, h6. 38. De1, Ld4. 39. Td4, Td4. 40. cd, Dd4. Hvit ga opp.

Italia tapte 1½—2½ for Portugal og vi hadde dermed innhentet dem.

6. runde:

NORGE—TUNIS 4—0

Rojahn—Hagrouchi	1—0
Vestøl—Khouck	1—0
Lindblom—Ennigrou	1—0
Halvorsen—Moshen	1—0

Rojahn vant igjen ved tårnoffer - men bare enkelt denne gang. Vestøls stilling syntes låst fast i remis - men han tok en chance med et løperoffer og den holdt.

Lindbloms parti vekslet fra den ene ytterlighet til den annen - men med riktig sluttresultat. Halvorsen straffet motstanderens superoptimistiske partianlegg, raskt og effektivt.

Med denne «brak-seier» overtok Norge ledelsen med 16½ p., Italia 15½, Filippinene 15 osv.

7. runde:

NORGE—IRAN 2—2

Vestøl—Safvat	1—0
Ofstad—Mechian	½—½
Bøckman—Pakdaman	½—½
Halvorsen—Navabi	0—1

Det lykkedes oss heller ikke nå å få has på Iran, tiltross for at det brygget opp til en ny storseier...

Halvorsen fikk hurtig opp en overveldende stilling, men på en eller annen mystisk måte var han plutselig redningsløst fortapt. Vestøl utlignet ved presist å parere Safvats - noe forhastede - angrepsforsøk:

Hvit: Safvat. Sort: Vestøl.

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cd. 4. Sd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. Lg5, e6. 7. f4, Le7. 8. Df3, Dc7. 9.0-0-0, Sbd7. 10. g4, b5. 11. Lf6, gf. 12. g5, b4. 13. Sce2, Lb7. 14. Kb1, 0-0-0. 15. Sg3, Sc5. 16. Dh5, Thf8. 17. Lg2, Kb8. 18. h4, fg. 19. hg, d5. 20. e5, Se4. 21. Se4, de. 22. Dh7, Lc5. 23. g6, Ld4. 24. Td4, Td4. 25. g7, Tc8. Hvit ga opp.

Ofstad bygget meget pent opp sitt parti, men i tidsnød forsømte han å høste fruktene av sitt utmerkede spill, og kom i stedet i overhengende tapsfare - men ved gjenopptagelsen viste Mechian ikke synnerlig lyst til å vinne og man enedes om remis.

Ved avbruddet hadde Bøckman bonde i overvekt, men våget ikke å forcere den vanskelige stilling.

Italia vant med 3—1 og vi lå likt foran det innbyrdes oppgjør i 8. runde, Filippinene fulgte hakk i hæl med 18 poeng.

8. runde:

NORGE—ITALIA 3—1

Rojahn—Primavera	½—½
Vestøl—Romani	1—0
Ofstad—Palmiotto	½—½
Bøckman—Lacco	1—0

Rojahn og Ofstad spilte korte og fredelige remispartier. Vestøl spilte opp til det store kongeangrep, mot italienerens sicilianske forsvar, og vant etter fine vendinger:

Hvit: Vestøl. Sort: Romani.

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cd. 4. Sd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. Ld3, e5. 7. Se2, Le7. 8. 0-0, 0-0. 9. Lg5, Sbd7. 10. Sg3, h6. 11. Le3, Sb6. 12. h3, Le6. 13. De2, Tc8. 14. Tad1, Dc7. 15. Kh1, Sc4. 16. Lc1, b5. 17. Sd5, Sd5. 18. ed, Ld5. 19. Sf5, Le6. 20. Dg4, Lf5. 21. Tcd8. 22. Lh6,

Lf6. 23. Td3, e4. 24. Lg7, Se5. 25. Dh5, Sd6. 26. Lf6, ed. 27. Lg6, sort ga opp.

Bøckman overspilte Lacco hurtig - men fikk hårdt arbeide, og satte våre nerver på en hård prøve ved sin forferdelige tidsnød, imidlertid gikk det fint.

Filippinene avfeiet Puerto Rico hele 4—0 og passerte oss med sine 22 p., Norge 21½, Syd-Afrika 21, Skottland 20 poeng.

9. runde:

NORGE—LIBANON 3½—½

Rojahn—Tschélebi	½—½
Vestøl—Gabriel	1—0
Ofstad—Tarazzi	1—0
Bøckman—Allam	1—0

Rojahn erobret tidlig i midtspillet dronningen for to springere og sto til klar gevinst i hengestillingen, men han fortsatte ikke på beste måte og måtte ta til takke med et halvpoeng. De øvrige hadde alle lett arbeide

Vi hadde nå et poengs forsprang på Filippinene; 25 p. mot 24, et halvt p. deretter Syd-Afrika og Skottland 22. Våre motstandere i de to siste runder var Syd-Afrika og Skottland, et betydelig hårdere program enn Filippinene, som hadde Hellas og Irland tilbake - heller ikke Syd-Afrika, som i siste runde skulle møte Libanon kunne settes ut av betraktning.

10. runde:

NORGE—SYD-AFRIKA 2—2

Rojahn—Heidenfeld	½—½
Vestøl—Dreyer	½—½
Ofstad—Grivanis	1—0
Bøckman—Isacsson	0—1

Rojahn aksepterte tidlig et remistilbud. Vestøl kom i store vanskeligheter etter svak åpningsbehandling,

men snodde seg så behendig i midtspillet at han fikk farlige motchanser - det hele munnet imidlertid ut i remis. Ofstad tilføyde Grivanis denes første nederlag i C-finalen - og Isacs-son ga Bøckman hans første.

Hellas kjempet som løver mot Filip-pinene og berøvet dem for 2. p. Det brygget opp til en fantastisk spennende sisterunde: Norge 27 p., Filip-pinene 26 p., Syd-Afrika 25½ p.

11. runde:

NORGE—SKOTTLAND 3—1

Rojahn—Mac Leod . . . . . ½—½
Vestøl—Perkins . . . . . 1—0
Ofstad—Beckingham . . . . . 1—0
Halvorsen—Thompson . . . . . ½—½

Det skal sies at det ble en nervepirrende og dramatisk sisterunde: vi fikk utmerket spill ved de tre første bordene, Halvorsen råket imidlertid ille ute, mens både Filipinene og Syd-Afrika ikke hadde det så lett. Men bladet vendte seg: Vestøl og Ofstad vant riktignok sine partier, men Rojahn - som av hensyn til poengstillingen, måtte avslå et remistilbud, kom i vanskeligheter og Filipinene hadde tatt ledelsen mot Irland med 2½—½ plus et klart vunnet stilling. Syd-Afrika var nå ute av dansen. Ved spilletidens slutt ledet vi med et halvt poeng, men både Rojahn og Halvorsens parti var bekymringsfulle og Filipinenes hengparti var klart vunnet. Ved poeng-likhet ville Filipinene gå forbi oss; vi sto også likt i matchpoeng, men de hadde slått oss i det innbyrdes oppgjør!

Analysene viste at Rojahn var i alvorlig tapsfare, men stillingen inneholdt dog et vrimmel av taktiske finesser, mens vi fant ut at Halvorsen etter all sannsynlighet kunne holde

sitt. Halvorsens tårnsluttspill ebnet snart ut i remis - og irlenderen ga opp sitt parti mot Campomanes uten fortsatt spill, dermed sto vi likt.

Rojahn balanserte på knivseggen - etter noen nervepirrende minutter vippet imidlertid vektskålen over i Norgesmesterens favor og det oppsto en klar gevinststilling for Rojahn. Den rutinerte representasjonsspiller viste imidlertid den gode lagånd at han tilbød skotten remis, som denne med glede aksepterte.

Dermed var seieren i C-finalen sikret de norske farver. Og de norske spillere ble gjenstand for gratulasjoner fra konkurrenter og publikum.

Den norske seier kan neppe sies å være sensasjonell, men ikke desto mindre lot den til å være populær. Uten tvil har flere av de norske spillere overbevist med sitt spill.

SICILIANSK

Hvit: Ofstad. Sort: Beckingham.

1. e4, c5. 2. Sc3, Sc6. 3. g3, g6. 4. Lg3, Lg7. 5. Sge2, d6. 6. 0-0, e6. 7. d3, Sge7. 8. Le3, 0-0. 9. Dd2, Ld7?

Nødvendig var Te8 for å unngå utbytte av den viktige løper på g7.

10. Lh6, a6. 11. Lxg7, Kxg7. 12. Sd1, Sg8. 13. Se3,

Her står springeren meget godt.

13. —, b5. 14. d4!

Angriper sorts svekkede bondestilling.

14. —, Db6.

En liten felle. Dårlig er nå 15. dxc5 p.g.a. dxc5! og hvit kan ikke slå Ld7 p.g.a. Td8 og dronningen er fanget, mens sort har kvittet seg med svakheten d6.

15. Tad1,

Truer dxc5, dxc5 og Dc3† osv.

15. —, Tad8. 16. dxc5, dxc5. 17. Dc3†, f6. Tvunget.

Ranbemerkinger fra München

☞ Ikke færre enn 20.000 - tyve tusen - tilskuere besøkte «Deutsches Museum» - rekord for sjakkarrangements i den vestlige verden.

☞ Det var gjort meget for å betjene tilskuerne på best mulige måte:

I vestibylen var det plassert store og oversiktlige tabeller, som viste både matchenes resultater og den aktuelle poengstilling, samt oppslagstavler med dagens parsammensetning.

I spillesalens tilstøtende korridorer strasjonsbrett, hvor man kunne følge rundens viktigste og mest interessante oppgjør.

I «restauranten» ble det hver ettermiddag demonstrert foregående dags «mest» interessante parti. Kommentator var den kjente tyske «sjakkprofessor» Ludwig Rellstab - dog av og til avløst av «pressesjef» og «altmeister» Alfred Brinckmann. Den første utmerket seg ved rene «videnskape-lige forelesninger», den annen ved sin kåserende form og vid.

18. Td6! Lc8. 19. Tfd1, Txd6. 20. Txd6, Td8. 21. Dd3,

Truer Txc6 med offisersgevinst.

21. —, Sge7. 22. e5! fxe5.

På f5 følger sterkt Sf4.

23. Lxc6, Sxc6,

En stygg feil i tidsnød. Men også etter 23. —, Txd6. 24. Dxd6, Sxd6. 25. Sg4 har hvit gevinststilling.

24. Txc6, Dxc6. 25. Dxd8, Lb7. 26.

De7†, Kg8. 27. Kf1, b4. 28. Dd8†, Kf7.

29. Ke1, De4. 30. De7, Kg8. 31. Dxc5,

Dh1†. 32. Kc2, De4. 33. Dc4 og sort

ga opp. Kommentarer ved flere.

☞ Hver aften ble det gitt simultanforestillinger av kjente mestre, man så bl.a. Kotov, Benkö, Pilnik, Filip, Boleslavsky, i aksjon.

☞ Boleslavsky tapte et eneste parti: mot olympiaspiller Sverre Halvorsen fra Stavanger!

☞ Autografjegerne hadde store dager og var en sann plage for både store og små mestre - og ikke-deltagere. Selv ikke engang Norges Sjakkforbunds president fikk gå i fred - men så er da hans autograf et forferdelig skue. Han ble forøvrig tiltalt som både bulgarsk og syd-afrikansk lagkaptein, jugoslavisk reporter og columbisk spiller - men aldri som norsk påsto en vittig hund etter disse intermessio.

☞ På avslutningsbanketten som oppløstes umiddelbart etter at man gikk fra bordet - ble tyskerne i mange og lange taler berømmet for sitt glimrende arrangement, men ikke alle - som ikke hadde ordet - kunne si seg helt enig . . .

☞ Det var deilige dager i München - og på det eksklusive Regina-Palast-Hotel, hvor nordmennene var inkvartert sammen med en rekke av de øvrige nasjoner. Her var det både titt og ofte mannequin-oppvisninger, og dans hver aften til kl. 3,00 på natten.

Man spiste utmerket, varm-mat såvel til middag som aftens - men den falt ikke helt i smak hos alle nordmennene, fordi man så sjelden fikk ordentlige «norske potitter». Man spiste tre måltider på det tyske sjakk-

forbunds regning - men ekstrasjavan-
ser ble straffet dyrt: Kaffe - ca. fire
kroner kannen takk!

Hele «turen» varte i temmelig nøy-
aktig en måned og mot slutten var det
flere som begynte å lengte hjem. Det
var vistnok kun presidenten og hans
vice-, som nød dagdriverlivet i fulle
drag til siste slutt - og gjerne hadde
sett at oppholdet hadde strakt seg

over enn mange og lange dager. Om
det var derfor de entret toget, ved til-
bakereisen fra München, først etter
at det hadde satt seg i bevegelse skal
være usagt...

Jo - det var herlige dager i Mün-
chen, med bare gode minner - og så
ble vi «VERDENSMESTRE I C», sa
Rojahn.

Botvinnik seirer i Wageningen

Det sjakkbegeistrede Holland mottok
etter München-olympiaden først et
engelsk ti-mannslag til den tradisjo-
nelle landskamp og senere som gjes-
ter verdensmester Michael Botvinnik
og den russiske stormester Salo Flohr.
Etter en rekke simultanforestillinger
ble det så spilt en seksmester-turne-
ring i Wageningen med følgende slutt-
resultat: 1. Botvinnik 4 p. 2-3. Don-
ner og Flohr 3 p. hver. 4. van Schel-
tinga 2 p. 5-6. Bouwmeester og Roes-
sel hver 1½ p.

I fjerde runde vant Flohr følgende
vakre seier:

HOLLANDSK

Hvit: Flohr. Sort Roessel.

1. Sf3, f5. 2. d4, Sf3. 3. g3, e6. 4. Lg2,
Le7. 5. 0-0, 0-0. 6. h3, a5. 7. a4, b6. (7.
—, d6 er å foretrekke). 8. Se5, e6. 9.
Sb—d2, Lb7. 10. e4! d5. 11. exf5, exf5.
12. Lb2, Ld6. 13. Df3. (Hvit drar nå

fordel av at den sorte dronningløper
ikke befinner seg på diagonalen c8—
h3). 13. —, Se4. 14. Sxe4, fxe4. 15.
Dh5, De8. 16. Dxe8, Txe8. 17. f3! Lxe5.
18. dxe5, exf3. 19. Txf3. (Dermed har
hvit kunnet avviklet til et for seg gun-
stig sluttspill: løperparet, fribonden
og den aktive tårnstilling gir gevinst-
perspektiver). 19. —, Sd7. (Direkte
19. —, Lc8 for å blakkere e6 gir mul-
ligvis bedre utsikter). 20. Ta—e1, Te7.
21. Tf—e3, Sf8. (Forsømmer den siste
remischanse, som ligger i 21. —, Ta—
d8, som stormester Flohr demonstrer-
te etter partiets slutt). 22. c4! dxc4.

Michael Botvinnik

23. bxc4, Td8. 24. Tb3! Sd7. 25. La3!!
(Et vakkert bondeoffer, hvis mening
er å bringe sort i en «bindings-stil-
ling»). 25. —, Txe5. 26. Td1, Kf7. 27.
Tb—d3, Ke8. 28. Lce! (Og ikke 28.

Ld6 p.g.a. Sc5!). 28. —, h6. (På 28. —,
g5 følger 29. Lb2, Te7. 30. Lf6 med ge-
vinst). 29. Lf3, Ke7. 30. Lf4, Tf5. 31.
Lg4, Txf4. 32. Txd7, sort ga opp. En
strategisk mesterprestasjon.

Støtt opp om

SJAKKENS VENNER

For medlemmer av Norges Sjakk-
forbund og andre interesserte er det
adgang til å tiltre støtteorganisasjo-
nen «Sjakkens Venner» mot erleggel-
se av minimum kr. 50,00. De beløp som
på denne måte innkommer avsettes
til eget fond «Ungdomsfondet», hvis
midler kun skal anvendes til hjelp for
yngre spillere ved representasjon i
internasjonale turneringer o.l.

Fondets midler bestyres av et ut-
valg bestående av presidenten og to
medlemmer av «Sjakkens Venner».
De to siste velges av kongressen.

Organisasjonens regnskap admini-
streres av Norges Sjakkforbunds kas-
serer. (§ 18 i Norges Sjakkforbunds
lover.)

Jeg tillater meg herved å henstille
til alle dem av sjakkspilletts venner,
som er interessert i arbeidet blant
ungdommen - og nærer ønske om at
vårt nivå skal høynes - om å støtte
opp om «SJAKKENS VENNER».

Fremtiden tilhører de unge, og det-
te gjelder i aller høyeste grad i nosk
sjakk. Vi råder idag over en hel garde
unge, talentfulle og æregjerrige spil-
lere, som kan nå en anselig spillestyr-
ke. Den internasjonale juniorturne-

ring i Oslo og juniorlandskampen mot
Sverige viste at våre juniorer ikke
ligger det minste tilbake for de beste
i Vest-Europa.

Men skal våre unge spillere kunne
vokse ut av det snevre hjemlige for-
mat og inn i det internasjonale, må de
gis leilighet til stadige konkurranser
med sterke utlendinger.

Med vår nåværende slette økonomi-
ske stilling er dette en umulighet. Det
er imidlertid mitt håp at så mange
slutter opp om «SJAKKENS VEN-
NER» at vi kan gi de unge denne lei-
lighet - (til beste for hele det norske
sjakkkliv).

I 1959 er det juniorverdensmester-
skap i Sveits og Nordisk Turnering -
hvor det for første gang skal kjempes
om Nordensmesterskapet for juniors
i Eskilstuna, hvor vi alle er interessert
i å få den best mulige representasjon
- dessuten har forbundsstyret under-
søkt muligheten av norsk deltagelse i
«Juniorolympiaden» som spilles i Hol-
land til sommeren.

Send derfor allerede i dag Deres bi-
drag til postgirokonto 12474 - merket
«SJAKKENS VENNER».

På forhånd takk

Arnold J. Eikrem

Jevn og spennende juniorlandskamp

Norge – Sverige

Juniorlandskampen mellom Norge og Sverige foregikk i Oslo lørdag 8. og søndag 9. november og ble et velspilt og uhyre spennende oppgjør mellom de to nasjoners coming men. Da man måtte bryte annen runde søndag ettermiddag - av hensyn til de svenske gjesters hjemreise - gjensto det fire partier, og disse er gått til Dansk Skakunion for bedømmelse. Vi skal vokte oss vel for å komme med forhastede spådommer, men vi må ha lov til å tro at uavgjort match ligger innenfor mulighetenes grenser. Ved avbruddet ledet svenskene med 8½—7½, og med 2½ poeng i de gjenstående partier er vi sikret et uavgjort resultat.

Etter overenskomst med den svenske lagleder besluttet man å la de svenske gjester spille hvit ved samtlige bord første dag - og nordmennene annen dag. I første runde vant svenskene en knepen seier 5½—4½. Ved første bord spilte den norske juniorme ster Dag Belsnes, Oslo en hederlig remis mot sterke Ralph Hallerød, mens Ragnar Hoen, Oslo vant et utmerket parti mot Hans-Ove Hålén. Bergenseren Jan H. Karlsen gjorde en pen innsats ved å holde remis mot årets svenske juniormester Ove Kinnmark, som med sine bare 13 år allerede har vist slike takter at svenske regner ham blant sine helt store talenter. Steinar Lindblom, Oslo hadde en sterk motstander i G. Brostrøm, som vant etter pent posisjonsspill. 15-årige Arne Gulbrandsen, Oslo innfridde forventningene ved å klare re-

mis mot T. Saagpakk, mens Bjørn Lyngfjell, Oslo leverte et utmerket parti og beseiret sin motstander i stor stil. Ved de fire siste bordene fikk vi bare ett poeng, idet både Jens Øvergaard, Romedal og Hans-Petter Opdahl fra Ålesund måtte se seg beseiret, mens Bernt Nordby, Fredrikstad og Eivind Poulsen, Oslo spilte remis. Den siste er bare 15 år og det er en pen prestasjon av ham - urutinert som han er - å holde remis i en stilling hvor han sto ugunstig etter åpningen.

Ettersom Norge skulle ha hvit i samtlige partier søndag nærer vi nordmenn en viss optimisme med hensyn til utfallet. Vi måtte imidlertid dempe optimismen noe et stykke ute i runden, da det ikke så særlig lovende ut rundt på bordene. Men plutselig hadde både Opdahl og Norby vunnet, etter stygge tabber av svenskene, og dermed lysnet det betraktelig. Dag Belsnes kom imidlertid dårlig ut mot Hallerød og måtte kapitulere, men til gjengjeld kopierte Ragnar Hoen lørdagens bedrift og beseiret på ny Hålén i et godt parti. Derimot måtte Karlsen denne gang strekke våpen mot Kinnmark, som skaffet seg en merbonde og vant på den. Steinar Lindblom ble ubehagelig overrasket av et løperoffer fra sin motstander, fant ikke den beste fortsettelse i tidsnød og tapte. Lindblom skuffet nok litt i denne landskampen, men han kommer sikkert sterkt igjen. Gulbrandsen spilte utmerket og i avbruddsstillingen har han bonde over og angrepsstilling. Lyngfjell mistet

en bonde i midtspillet, men det avbrutte sluttspill krever nøyaktig analyse før det kan felles noen dom. Øvergaard kjempet tappert i en vanskelig stilling og har bonde under i tårnsluttspill - videre kommentarer overlater vi til danskene. Unge Poulsen har store muligheter i sitt avbrutte parti, som lenge var remispreget, men hvor svensken forsøkte å forsere og fikk et ugunstig sluttspill.

Ved avslutningsbanketten som fant sted på restaurant «Valkyrjen», takket Norges Sjakkforbunds visepresident, Knut Bockman, som også var turneringsleder, de svenske spillere for en fair og vellykket landskamp. Han rettet også en takk til de norske spillere for det helhjertede alvor de hadde vist under matchen og fremhevet betydningen av at såvel de norske som de svenske juniorspillere får den hårdtrening som en slik landskamp innebærer. I sin svartale berømmet den svenske lagleder, riksinstruktør Uno Kørting Norges Sjakkforbund og i første rekke dets president for det store arbeide som stadig nedlegges til fremme av ungdoms-sjakken. Også han betonte juniorlandskampenes verdi, og bebudet en ny landskamp i Sverige til neste år. Til slutt utbragte de svenske spillere et trefoldig hurra for sine norske motstandere, som kvitterte på stedet.

Uansett sluttresultatet vil denne landskampen bety et stort fremskritt fra i fjor, da de norske juniors tapte 8—12 i Stockholm. Det er da heller ikke tvil om at vi i dag råder over en sterkere garde av unge talenter enn noensinne tidligere.

Resultatene ble:

Norge:

Dag Belsnes . . . . . ½ — 0
Ragnar Hoen . . . . . 1 — 1

Jan Karlsen . . . . . ½ — 0
Steinar Lindblom . . . . . 0 — 0
A. Gulbrandsen . . . . . ½ — hp.
Bj. Lyngfjell . . . . . 1 — hp.
J. Øvergaard . . . . . 0 — hp.
B. Nordby . . . . . ½ — 1
H.-P. Opdahl . . . . . 0 — 1
E. Poulsen . . . . . ½ — hp.
Foreløpig: 7½—4 hp.

Sverige:

R. Hallerød . . . . . ½ — 1
H.-O. Hålén . . . . . 0 — 0
O. Kinnmark . . . . . ½ — 1
G. Brostrøm . . . . . 1 — 1
T. Saagpakk . . . . . ½ — hp.
J. Sellberg . . . . . 0 — hp.
H. Åkvist . . . . . 1 — hp.
K. Krantz . . . . . ½ — 0
T. Dahlén . . . . . 1 — 0
T. Gannholm . . . . . ½ — hp.
Foreløpig: 8½—4 hp.

To norske seire fra landskampen.

FRANSK PARTI (uregelmessig).

Hvit: J. Sellberg, Sverige.
Sort: Bjørn Lyngfjell, Norge.

1. e4, e6. 2. De2, Le7. 3. g3, d5. 4. b3, dxe4. 5. Lb2, Sf6. 6. Lg2, Ld7. 7. Sc3, Lc6. 8. 0-0-0, a5. 9. f3, exf3. 10. Sxf3, Sbd7. 11. d4, 0-0. 12. Se5, Lxg2. 13. Dxc2, c6. 14. The, Dc7. 15. De2, b5. 16. Se4, a4. 17. Sg5, Sxc5. 18. dxe5, Sd5. 19. Se4, axb3. 20. axb3, La3. 21. Lxa3, Txa3. 22. Sc5, Da5. 23. Txd5, Tal†. 24. Kb2, Txe1. Hvit ga opp. En pen gjendrivelse av hvits åpnings-eksperiment.

KONGEINDISK

Hvit: Hans-Ove Hålén, Sverige.
Sort: Ragnar Hoen, Norge.

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, Lg7. 4. e4, d6. 5. Le2, 0-0. 6. Lg5, c6. 7. Sf3, Sbd7. 8. Dd2, Da5. 9. 0-0, c5. 10. d5, a6. 11.

Tfe1, Te8. 12. Lfe, Sg4. 13. Tac1, Tb8. 14. a4, Db4. 15. Ta1, Sde5. 16. De2, Sxf3†. 17. gxf3, Se5. 18. a5, b5. 19. cxb5, axb5. 20. Kh1, La6. 21. Teb1, Sc4. 22. Sa2, Dxe5. 23. Sb4, Dxb4. 24. Txa6, h6. 25. Lc1, Ta8. 26. Ta1, Txa6.

Verdensmesterskapet i postsjakk

ble som nevnt i forrige nr. vunnet av den russiske stormester Vjatscheslav Ragozin. Av 14 partier vant han 9, spilte 4 remis og tapte ett eneste, nemlig mot tsjekkeren F. Batik. Denne havnet for øvrig heller langt nede på tabellen. Men slikt hender også ofte i vanlig bordsjakk.

Vi gratulerer Ragozin med det gode resultatet, en utmerket prestasjon mot 14 av verdens beste postsjakkspillere. L. Endzelin, Australia, og Lothar Schmid, Vest-Tyskland, kom på 2. plass med 10,5 poeng. Deretter fulgte den gode svensken A. Lundqvist med 9,5 poeng. Han hadde godt følge av sine landsmenn S. Kjellander og E. Arnlind på de neste plassene med henholdsvis 8,5 og 8 poeng. Bravo Sverige! Endzelin og Schmid ble på grunn av sine gode resultater i denne finalegruppen i det 2. postsjakkverdensmesterskapet utnevnt til postsjakk-stormestere, på samme måte som vår egen Olaf Barda i det 1. verdensmesterskapet.

Her følger et av verdensmesterens partier, med merknader av M. Tiamanov, etter «Fernschach»:

KONGEINDISK

Hvit: Dr. V. Bergraser, Frankrike.
Svart: V. Ragozin, USSR.

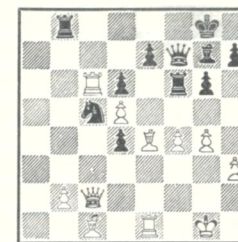
1. d4, Sf6. 2. Sf3, g6. 3. c4, Lg7. 4. g3, 0-0. 5. Lg2, d6. 6. 0-0, c5. 7. Sc3, Sc6.

27. Txa6, Tb8. 28. Ta1, Db3. 29. Kg2, e6. 30. f4, cxd5. 31. cxd5, Sxb2. 32. Ta7, Dxd5†. 33. Kg1, Sc4. 34. Lh3, Lf6. 35. f5, Se5. 36. Lxh6, Sf3†. 37. Kf1, Sh2†. 38. Kg1, Sf3†. 39. Kf1, Sh4. 40. Kge, Sxf5. Hvit ga opp.

8. d5, Sa5. (En av de mest moderne og mest omdiskuterte varianter i kongeindisk. Trass i det rike praktiske materiale fra turneringer i de siste årene, har teorien hittil ikke kunnet gi noe svar på grunnspørsmålet i dette systemet: Er svarts muligheter til å underminere hvits setrum med b5 og e6 kompensasjon for den åpenbare innskrenking av bevegelsesfriheten?) 9. Dd3. (Etter min mening har hvit bedre utsikter med den vanlige fortsettelsen 9. Sd2, a6. 10. Dc2, Tb8. 11. b3, b5. 12. Lb2. Denne varianten er ofte analysert og gir derfor hvit små muligheter til å gå egne veier. Dette er vel da årsaken til at Dr. Bergraser forsøker å avvike fra hovedvarianten. Trekket Dd3 er ikke nytt, men ble prøvd alt under olympiaden i Helsinki 1952 i partiet Morkin—Trifunovic. Der fulgte så 9. —, a6. 10. Ld2, Tb8. 11. e4, b5 og hvit fikk lite igjen for sitt tidlige dronningutfall. Det samme gjentok seg i partiet Walther—Tiamanov, olympiaden i Moskva 1956, etter 9. —, a6. 10. Sd2, Sd7. 11. f4, b5!). 9. —, a6. 10. e4, Tb8. (Selv om dette trekket objektivt sett ikke er dårlig, synes det meg at det ikke tar nok hensyn til hvits plan om framstøt i sentrum. Mer logisk hadde vært å demme opp for den hvite e-bondens framrykking med Sd7, og så først

treffe forberedelser til motstøtet b7—b5. 10. —, Ld7 - partiet Judowitsch—Prochorowitsch 1957 - ville heller ikke vært godt nok, for da får hvit initiativet etter 11. e5, Se8. 12. Te1). 11. e5, Sg4. (En risikabel og ansvarsfull beslutning. Men Ragozin var øyensynlig ikke tilfreds med det objektivt sterkere 11. —, dxe5, da dette ville jevne spillet helt ut og ikke gi noen mulighet til vinst. F.eks. 12. Sxe5, Sxd5. 13. Dxd5, Dxd5. 14. Sxd5, Lxe5. eller 13. Sxf7, Txf7. 14. Lxd5, e6.) 12. e6! (Ragozin har nok undervurdert dette kraftige offer. Hvit har nå fullført sin plan.) 12. —, fxe6. 13. Sg5, exd5. (Dårlig var 13. —, Se5. 14. De2, Saxe4. 15. f4! og etter 14. —, Sexc4. 15. Sxe6, Lxe6. 16. Dxe6† har hvit mer enn nok spill for bonden.) 14. cxd5, b5. (Etter 14. Lxd5†, Kh8. 15. Sf7†, Txf7. 16. Lxf7, Se5. 17. Dd5, b5! hadde svart hatt angrepet.) 15. h3? (Et ulykkes-trekk. Svart måtte så likevel trekke denne springeren tilbake i forsaret. Meget sterkt hadde 15. De2 vært, med trusselen Se6, eller også 15. Se2 etterfulgt av Sf4. Dette ville stilt svart innfor vanskelige problemer.) 15. —, Sf6! (Springeren skal til e7 for å dekke e6. Det forlokkende 15. —, Se5 var meget dårligere, da denne forposten ikke kunne holdes.) 16. Se2. (Nå gir hverken dette eller 16. De2, De8. 17. Se6, Lxe6. 18. Dxe6† Df7 stort til hvit. Hvits klare fordel gikk ugjenkallelig tapt ved 15. h3?) 16. —, Lf5. 17. Dd1, Se8! 18. g4, Ld7. 19. Sf4, Sc7. (I rette tid! Den første angrepsbølgen er avslått. Men det er for tidlig for svart å sette seg med hendene i fanget, for hvit har ennå flere angrepsmuligheter.) 20. Dc2, De8. 21. Le4, Tf6. (Den andre angrepsbølgen er avverget. De svake punktene h7 og g6 er gardert og svart har

sikret kongefløyen ved iherdig og persistert forsvar. Det er neppe lenger noen fare for direkte anslag, det gjelder bare å stå imot det posisjonelle trykket.) 22. Te1. (I betraktning kom 22. f3 så h-bonden kunne rykke fram. Dette ville skapt større problemer for svart.) 22. —, Sc4. 23. a4, Se5. 24. axb5, Sxb5! (Det er ikke i Ragozins ånd å klamre seg til materielle fordeler når dette fører med seg møysommelig forsvar. På 24. —, axb5 hadde fulgt det ubehagelige 25. Ta7. Ved å ofre bonden tilbake befrir svart seg fra det rent passive forsvar.) 25. Sfe6, Lxe6. 26. Sxe6, Sd4. (Ufordelaktig hadde 26. —, Sf3† vært, p.g.a. 27. Lxf3, Txf3. 28. De4.) 27. Sxd4, cxd4. 28. f4, Sd7. 29. Txa6, Sc5. (Kampens karakter har forandret seg: hvit har oppnådd materiell utligning og beholdt posisjonell overvekt. Men svarts brikker er blitt mer «levende», og bonden på d4 er sterk.) 30. Tc6. (På 30. Ta7 kan svart svare med Tf7 og 31. —, e5.) 30. —, Df7. (Et listig trekk. Svart truer kvalitetsoffer på f4 og lokker motstanderen til taktiske forviklinger som svart nøye har beregnet følgene av.)

31. b4! (På 31. g5 følger selvsagt Txf4. Derfor lokker hvit svarts tårn vekk fra 8. raden for å få kongeangrep.) 31. —, Txb4. 32. Tc8†, Lf8. 33. g5, Txf4. 34. Lxf4, d3! (Dette mellomtrekket måtte svart forutse alt ved sitt 30. trekk. Svart var fortapt etter

34. —, Dxf4. 35. Tf1, Dxcg5† 36. Kh1, Sd7. 37. Dc7. Nå bør det bli remis.) 35. Dg2. (Hvem ville vel ikke gjerne få dronning mot løper og springer. Hvit ser her heller lyst på situasjonen. Det rolige 35. Lxd3 hadde ført til remis etter 35. —, Dxf4. 36. Tf1, Dxcg5. 37. Dg2. 38. Kxcg2, Sxd3. 39. Tcxf8.) 35. —, Dxf4. 36. Tf1, Txe4! (Dette trekket har nok hvit ikke regnet tilstrekkelig med. Nå må han slite for remis, men det er selvsagt ikke så vanskelig for øyeblikket.) 37. Kh1! (Da svart er i en slags trekkvang, kan hvit vente med å slå damen. Etter 37. Txf4, Txf4 ville hvits spill bli vanskeligere.) 37. —, Df5. (Ikke 37. —, d2? 38. Txf4, d1D†. 39. Tf1.) 38. Txf5, gxf5. (En interessant stilling. Hvit har dame mot to lette offiserer og to bønder. Men svarts aktive tårnstilling i samvirke med den framskutte fribonden sikrer svart initiativet. Hvit må prøve å finne en utvei til utligning.) 39. Df2? (Dette feiltrekket bringer straks hvit i en kritisk stilling. Trusselen 39. —, Te1†. 40. Kh2, Te2 pareres best med 39. Dd2 som truer Txc5 etterfulgt av Dxd3. Det kunne følge 39. —, Te2. 40. Dc3, Se4. 41. Txf8†, Kxf8. 42. Dh8†, Kf7. 43. Dxcg7†, Ke8. 44. Dg8†, Kd7. 45. Da8 og trusselen om evig sjakk fører til remis. 40. —, d2?, ville være en grov feil: 41. Txf8†, Kxf8. 42. Dh8†, Kf7. 43. Dxcg7†, Kf8. 44. Dh8†, Kf5. 45. Dh5†, og 46. Dxe2.) 39. —, f4, 40. Dd2, Te3! 41. Df2. (Atter et dårlig trekk. Nå har hvit ingen utsikter mer. Siste mulighet til redning var krafttrekket 41. Dc3, hvor hvit da oppgir neste alle sine brikker for å aktivisere damen: 41. —, Txcg3†. 42. Kg1, Tg3†. 43. Kf1, Txcg5. 44. Txf8 osv.) 41. —, Sd7! (Svarts sluttspill er en ren nytelse. Nå følger en avgjørende omgruppe-

ring. Teksttrekket dekker Lf8 og hindrer 42. Dxf4 p.g. a. 42. —, d2!) 42. Td8, Te2. 43. Df1, Se5! (Bare slik! På det forføreriske trekket 43. —, f3 ville følge 44. Dxf3, Te1†. 45. Kg2, d2. 46. g6! hxcg6. 47. Dd3 med remis.) 44. Dxf4, Sf7! (En hest som hopper overalt. Den oppnådde noe både i forsvaret og nå i angrepet. Hvit kan nå ikke unngå materielt tap, og ga opp partiet.) Dette var et av de mange eksemplene på at postsjakkpartier mellom storspillere vanligvis er perler i sjakkklitteraturen.

Første internasjonale turnering i Israel.

Den unge stat Israel har en rekke sterke mestre, som ved forskjellige anledninger har gjort seg fordelaktig bemerket i utenlandske turneringer. Heller ikke skal glemmes de gode resultater Israels lag oppnådde i olympiadene i Moskva og Amsterdam hvor de begge steder nådde seiersgruppen.

Nå finner den første internasjonale turnering sted i deres eget land (den første halvdel spilles i Haifa og den annen i Tel Aviv) med følgende besetning: Porath, Aloni, Blumenfeld, Persitz, Czerniak, Rosenberg (alle Israel), Burstein (Frankrike), Qade, (England), Dunkelblum (Belgia), Szabo (Ungarn), Branicki (Polen), van den Berg (Holland) og Reshevsky (USA). Lille «Sammy» avstedkom i 2. runde følgende pene prestasjon:

KONGE-INDISK ANGREP

Hvit: Reshevsky. Sort: Persitz.

1. Sf3, Sf6. 2. c4, e6. 3. g3, b6. 4. Lg2, Lb7. 5. 0-0, c5. 6. d3, Le7. 7. e4, 0-0. 8. Sc3, Sc6. 9. Se1, Dc7. 10. f4, Ta—d8. 11. g4, Sd4. 12. g5, Se8. 13. f5, g6. 14. Lf4, Dc8? (Dermed forblir han uten

chanser: med 14. —, Ld6. 15. e5, Lxe5. 16. Lxe5, Dxe5. 17. Lxb7, Sxf5 kunne han ennå kjempe med to bønder for offiseren). 15. f6, Ld6. 16. Lxd6, Sxd6. 17. Dg4, Se8. 18. Dh4, e5. 19. Dh6, Se6. 20. Se2! Dc6. 21. Tf3, Lc8. 22. Sc2! (Reshevsky spiller på matt). 22. —,

d6. 23. Se3, S6—c7. 24. Sf5!! Sort ga opp - mot Th3 fulgt av Dxcg7 finnes ingen parader. Et mønstereksempel på Nimzovitch' blokade!

(Fra den kjente sveitsiske sjakkjournalist Alex Crisovans sjakkspalte den 15. november 1958.)

Revansjematchen Smyslov—Botvinnik

Samtlige partier fra denne matchen, hvor Botvinnik gjorde sitt kraftige comeback, er nå utgitt i et hefte fra Schackbulletinens Förlag. Partiene er utførlig og godt kommentert av russiske stormestere. Vi anbefaler heftet til studium. Det føres her i Norge av Olaf Barda, pris n. kr. 8,90 inkl. porto. Til gjengjeld for denne tekstreklamen tillater vi oss å sakse det 22. partiet i matchen, med kommentarer av stormester V. Ragozin:

HOLLANDSK

Botvinnik—Smyslov.

«Dette partiet må ses på bakgrunn av matchstillingen som er 12—9 i Botvinniks favør. Derfor er Botvinnik i fredelig humør, mens Smyslov må gjøre alt for å vinne. Det hollandske forsvaret var i sin tid Botvinniks spesialitet.

1. d2—d4, f7—f5. 2. g2—g3, .. Botvinnik følger den rolige taktikken og avstår fra 2. e4 som svart kanskje hadde regnet med.

2. —, Sg8—f6. 3. Lf1—g2, e7—e6. 4. Sg1—f3, Lf8—e7. 5. 0-0, 0-0. 6. c2—c4, c7—c6. 7. Sb1—c3, d7—d5.

Den såkalte Stonewall. Svart kan manøvrere bak bondemuren og forberede et angrep på kongefløen.

8. Le1—g5.

Denne ideen med bytte av løperen mot hesten er utarbeidet av Tschechover, og ble spilt av ham for første gang mot Rumin i 1939. Spillet utvikler seg slik: 8. Dc2, De8. 9. Lg5, Dh5. 10. Lxf6, Lxf6. 11. cxd5, exd5. 12. e3, Sd7. 13. b4, Sb6. 14. b5, De8. 15. a4, og hvits aktive operasjoner på dronningfløyen slo hull på stonewallen.

8. —, Sb8—d7. 9. e2—e3, Dd8—e8. 10. Dd1—c2. Kg8—h8. 11. Sc3—e2! Dårlig er selvsagt 11. cxd5, exd5. 12. Dxf5, Se4. 13. Dg4, Se5 og svart vinner. Nå forsterker hvit i ro og mak sin stilling.

11. —, h7—h6.

Svart går endelig til aksjon på kongefløen, men den hvite stilling gir ham ikke noen reelle angrepsmål.

12. Lg5xf6, Le7xf6. 13. c4xd5, e6xd5. 14. Se2—f4. g7—g5. 15. Sf4—d3, Tf8—g8. 16. Dc2—c3, Lf6—e7.

Utviklingen av dronningfløyen må fullføres. På 16. —, Sf8 forsøker hvit seg på e5 med 17. Sfe5 og får en uangrikelig stilling.

17. Sf3—e5, Sd7—f6. 18. f2—f3, Lc8—e6. 19. Sd3—c5.

Nå er nye avbytter ikke til å unngå, og en tar til å skimte en remis-slutt. 19. —, Le7xc5. 20. Dc3xc5, Sf6—d7. 21. Se5xd7, De8xd7.

I denne stillingen har hvit muligheter

for et gjennombrudd i sentrum. Botvinnik er klar over det, men fortsetter med sin avventende taktikk.

22. **Ta1—c1, Tg8—g7. 23. Tf1—f2, b7—b6.**

For å få plass for damen må svart gå med på denne svakheten.

24. **Dc5—c3, Dd7—d6. 25. Tf2—c2, Le6—d7. 26. b2—b4?**

Et feilgrep som får alvorlige konsekvenser. Med sin avventende taktikk går Botvinnik her glipp av det rette øyeblikk til å stoppe svarts angrep: 26. e4! f4. 27. e5, De6. 28. g4, h5. 29. h3 osv.

26. —, **h6—h5. 27. Kg1—h1.**

Også etter 27. Kf2, h4 hadde svart gode angrepssjanser.

27. —, **h5—h4. 28. g3xh4, g5xh4.**

En unøyaktighet som tillater hvit å forsvare seg på en tilfredsstillende måte. Sterkere var 28. —, Th7!

29. **f3—f4, Ta8—g8. 30. Lg2—f3, Ld7—e8. 31. Dc3—d2.**

A. Kotov angir på 31. Tg2 en heller skarpsindig vinstvariant, nemlig 31. —, Lh5! 32. Tf2, Lxf3†. 33. Txf3, Dg6. Men nøyaktigere er 31. Tcc1, Dh6. 32. Dc2, Lh5. 33. Df2, Lxf3†. 34. Dxf3, h3. 35. Tg1 og hvit lykkes bevare likevekten.

31. —, **Dd6—h6. 32. Dd2—e2.**

Her måtte hvit spille 32. Tcc1.

32. —, **h4—h3. 33. Tc2—c1.**

For sent! Svart gjendriver nå dette trekket på en meget effektiv måte. Hvit kunne imidlertid forsvare seg hårdnakket med 33. b5!

33. —, **Tg7—g2! 34. Lf3xg2, Tg8xg2. 35. De2—f3.**

Også etter 35. Df1 vinner svart lett: 35. —, Lh5. 36. b5, Dg6. 37. Txc6, Tg1†. 38. Dxxg1, Lf3† og 39. —, Dxxg2 matt.

35. —, **Dh6—h4.**

Nå avgjør trusselen Lh5.

36. **b4—b5, Le8—h5. 37. Df3xg2, h3xg2†. 38. Kh1—g1, c6—c5.**

39. **Oppgitt.»**

Det ser ut som en altfor fredelig innstilling straffer seg i sjakk. Men som kjent endte neste parti, det 23., med remis. 12,5 mot 10,5 poeng for Botvinnik og VM-tittelen tilbake til sin forrige eiermann.

Forbundsstyret

har bedt om innskjerpning av følgende:

I henhold til forbundets nye lover skal forbundskontingenten bare betales gjennom kretsene.

Medlemstallet pr. 1. januar legges til grunn, og kontingenten innbetales innen 30. april, sammen med medlemsfortegnelse.

Av nytt fra forbundet for øvrig, kan nevnes at det er planlagt en høytjellsturnering på Nevra, Nordseter pr. Lillehammer i dagene 2.—5. april 1959. Frist for påmelding 1. mars. Innbydelse vil bli sendt ut.

Forbundsstyret har tatt opp arbeidet med en årbok. Om dette og likeså om planene med skolesjakken er det sendt ut rundskriv til klubber og kretser.

Slike rundskriv har alltid hatt en tendens til å bli liggende hos et eller annet styremedlem i klubbene. - Vi gjengir dem derfor her in extenso:

Til klubber og kretser

(Forbundsstyret ber om at dette sirkulære blir slått opp i spillelokalet).

Savnet av en årbok for Norges Sjakkforbund har vært stort i alle år. Det viser seg at styret stadig får forespørsler, som en årbok (håndbok)

ellers ville ha gitt grei beskjed om.

Betydningen av en årbok (håndbok) ligger klart i dagen, og forbundsstyret nedsatte derfor i sitt første møte i denne periode en komité, bestående av Arnold J. Eikrem, Paul A. Svendsen og Ib Woxholdt til å arbeide med saken. Komiteen har nu levert sin innstilling og forbundsstyret har besluttet å utgi en årbok for 1958 i format 14,5 x 10 cm. ca. 64 sider, innbundet i halvstiv kartong.

Årbokens innhold vil omfatte:

1. En beskrivelse av Norges Sjakkforbund, Nordisk Sjakkforbund og F.I.D.E. (Verdenssjakkforb.)
2. Norgesmestrene gjennom tidene.
3. Forbundets mesterspillere.
4. Kretsfortegnelse.
5. Klubbfortegnelse.
6. Norges Sjakkforbunds lover.
7. Norges Sjakkforbunds turneringsreglement.
8. F.I.D.E.s regler for sjakkspill.
9. Turneringssystemer: Bergers, Monrads, Coons pairing system, og diverse andre.
10. Veiledning for undervisning i skolesjakk.
11. Revy over året 1958 - og utvalgte norske partier.
12. Sjakkens Venner - og diverse annet av interesse.

Boken vil bli utstyrt med portretter og annet billedstoff i den grad økonomien tillater det.

Prisen kan ikke fastsettes helt nøyaktig ennå, men vil ikke overskride kr. 2,50 pr. eksemplar.

Hver klubb vil altså stå i fortegnelsen - men vi behøver et solid økonomisk grunnlag for å kunne realisere utgivelsen.

Forbundsstyret anmoder derfor alle klubber om å tegne en annonse i årboken:

Denne skal inneholde klubbens navn - spillested - spilledag(er) - formannens navn og adresse plus en tekstlinje etter eget valg. Prisen for en slik annonse er satt til kr. 0,50 pr. medlem, og forbundsstyret håper at klubbene vil slutte opp om denne annonsetegning.

Viktig: Alle klubber må sende inn klubbadresse og formannens navn innen 15. desember d.å. for å kunne komme med i den alminnelig klubbfortegnelse, og også samtidig gi beskjed om De ønsker en klubbannonse (ledsaget av annonsetekst.) Likeledes ber vi kretsene gi oss de samme opplysninger, samt en kort kretsbeskrivelse med medlemstall etc.

Kan De skaffe en forretningsannonse er vi Dem takknemlig. Prisen er kr. 100,00, 50,00 og 25,00 for henholdsvis hel, halv og kvart side.

Som sagt, vi trenger en årbok i høy grad, og med bistand fra kretser, klubber og de enkelte medlemmer håper vi å kunne få den utgitt ca. 1. april 1959. Vennligst svar så hurtig som mulig.

«Skolesjakk»-virksomheten blant ungdommen

Skolesjakkens (virksomheten blant ungdommen) betydning og verdi er hevet over enhver tvil, ikke bare for rekrutteringen, men også ved at den er et bidrag til løsningen av ungdommens i vår tid så vanskelige fritidsproblem.

Det utfoldes stor virksomhet i noen kretser og på enkelte steder, her vil vi spesielt få fremheve Oslo og Om-

egn Sjakkrets, som fortløpende utvikler større arrangements for folkeskolene og driver en utstrakt undervisningsvirksomhet.

Men vi er også på det rene med at det på en rekke steder drives med skolesjakk i større eller mindre utstrekning - og fra alle de klubber og kretser som driver en sådan virksomhet, utber forbundsstyret seg en rapport om arbeidet som er utført eller planlagt (forholdet til skole, myndigheter, foreldre, offentlig støtte etc.). Disse rapporter vil bli sammenfattet av den nedsatte komité for virksomheten blant ungdommen (bestående av Arnold J. Eikrem, Ingvar Skogseth og Paul A. Svendsen) til en veiledning for de som ønsker å sette i gang med - og de som allerede driver med - skolesjakk.

Vi har også erfaring for at svært

mange vil ta seg av undervisningen ved skolene, men ikke tør ta fatt, fordi de ikke riktig vet hvordan undervisningen skal legges an.

Den ovennevnte komité arbeider nå med utgivelsen av en regulær håndbok for lærere i skolesjakk (lagt opp time for time) - og så snart den er ferdig til utsendelse vil det bli gitt meddelelse herom.

Forbundsstyret henstiller til alle landets klubber og kretser om å gå inn for sjakkundervisning blant ungdommen - hver klubb sin ungdomsavdeling. Vennligst gi oss Deres rapport snarest.

Med hilsen

NORGES SJAKKFORBUND

Arnold J. Eikrem

president

(sign.)

Kjempeturnering i Oslo Schakselskap

Oslo Schakselskap celebrerer som kjent sitt 75 års jubileum i 1959, og har allerede startet feiringen av begivenheten med sin store Jubileumsturnering, som har fått stor deltagelse i alle de øverste klasser, noe mindre i de lave klasser. Turneringen begynte primo november og vil for Mesterklassens vedkommende strekke seg til ut april neste år. I Mesterklassen deltar det hele 24 mann, som skal spille etter Bergers system, altså 23 runder. Her deltar følgende spillere:

Olaf Barda, Per Ofstad, Knut Bøckman, Per Lindblom, Svein Johannessen, Otto B. Morcken, Torbjørn Gravseth, Thor Støre, Gunnar F. Myhre, Haakon Opsahl, Tor Skolem, Dag Østerberg, Erling Rølvin, Dag Bels-

nes, Ragnar Hoen, Sverre Høivaag, Jørgen Saurén, Sv. Aarseth, Eivind Stensholt, Tore Jan Nilsen, Jan Svenneby, Bjarne Bognø, Arpad Lehner og Simon Aschheim.

De innledende runder forløp ikke uten overraskelser. Den store sensasjon inntraff alt i første runde, da Sv. Høivaag beseiret Olaf Barda. Og til de mindre overraskelser må man regne Belsnes seier over Bøckman i annen runde og Østerbergs gevinst mot Morcken i tredje.

I forbindelse med turneringen er det igangsatt et utmerket foretagende, nemlig utgivelse av stensilerte bulletiner etter hver runde, inneholdende samtlige partier fra Mesterklassen og andre opplysninger. Dessuten blir et

av de mest interessante partier kommentert utførlig hver gang. Bulletinene redigeres av Svein Johannessen og Per Lindblom, og interesserte kan ved henvendelse til Oslo Schakselskap abonnere på bulletinene for en billig avgift.

Fra annen rundes bulletin bringer vi følgende parti:

KONGEINDISK

Hvit: H. Opsahl. Svart: G. F. Myhre.

1. d2—d4, Sg8—f6. 2. c2—c4, g7—g6. 3. Sb1—c3, Lf8—g7. 4. g2—g3, 0-0. 5. Lf1—g2, d7—d6. 6. e2—e4, Sb8—c6. 7. Sg1—e2, e7—e5. 8. d4—d5, Sc6—d4. 9. 0-0. (Ikke 9. Sxd4, exd4. 10. Dxd4, Sxe4! med fordel til sort. Men mulig er 9. Sxd4, exd4. 10. Se2, Te8. 11. f3, c5. 12. dxc, bxc6. 13. Sxd4, Da5†. 14. Dd2, Dc5. Men også denne variant gir sort noe bedre spill). 9. —, Tf8—e8. (Vanlig er 9. —, c5.) 10. f2—f3. (Opsahl stempler med rette dette trekk som mindre godt. Bedre er 10. h3, som ikke stenger den hvite løperdiagonalen.) 10. —, c7—c5. 11. d5xc6 ep. b7xc6. 12. Lc1—e3, c6—c5(?). (Ikke det beste. 12. —, Sxe2, Dxe2 (13. Sxe2, d5!) La6. 14. Tfd1, d5! tar sort hånd om initiativet.) 13. Dd1—d2, Lc8—e6. 14. b2—b3, Sf6—d7. 15. Ta1—d1(?). (Et umotivert trekk da hvit aldri kan få åpnet d-linjen). 15. —, Sd7—b6. 16. f3—f4, a7—a5. 17. f4xe5, d6xe5. 18. Sc3—d5, Le6—g4. (Et tvilsomt utfall. Bedre forekommer 18. —, f6 fulgt av 19. —, a4.) 19. Se2xd4! c5xd4. (Hvis 19. —, Lxd1. 20. Lg5, Dd6. 21. Sb5! eller 20. —, Db8. 21. Sc6, Db7. 22. Sce7† fulgt av 23. Dxd1 med gevinststilling. Også 19. —, Sxd5, 20. Sc6 fulgt av Dxd5 gir hvit offisermer). 20. Le3-g5, Dd8-d6(?). (Taps-trekket. Forsvarsmuligheter ga 20. —, Db8.) 21. c4—c5! Db6xc5. 22. Tdc1,

Dc5—d6. 23. Sd5—c7, Te8—c8. 24. Sc7xa8, Te8xa8. 25. h2—h3, Lg4—e6. 26. Tc1—c2, a5—a4. 27. Tf1—c1, a4xb3. 28. a2xb3, Ta8—a3. 29. Tc2—c6. Db6—b8. 30. Tc1—b1, Sb6—c4. 31. Dd2—c1, Ta3xb3. 32. Tb1xb3, Db8xb3. 33. Tc6—a6, Sc4—b6. (Sort har spilt oppfinnsomt etter kvalitetstapet og nå er det materiell likevekt. Men det passive Sb6 fører til direkte tap. Etter 33. —, h6! hadde hvit ennå hatt mange problemer, f.eks. 34. Lxh6, d3 eller også Dxc3 med vanskelig spill). 34. Dc1—c5, Sb6—d7? (Ennå ga 34. —, h6 motsjangser). 35. Ta6—a8†, Sd7—f8. 36. Lg5—e7, Db3xc3. 37. Le7xf8, Le6xb3. 38. Lf8—d6†, Lg7—f8. 39. Ta8xf8, Kg8—g7. 40. Ld6xe5†, Kg7—h6. 41. Le5xc3, svart ga opp. Mot slutten var begge spillerne i sterk tidsnød.

Anm. av Svein Johannessen.

Møre og Romsdal Sjakkrets dannet

Sjakkens Dag, 12. oktober, ble feiret med den tradisjonelle lynturnering. Møremesterskapet, i Ålesund. Umiddelbart etter premieutdelingen ble så dannelsen av Møre og Romsdal Sjakkrets vedtatt, og dens første formann ble Aalesunds Schaklags medlem L. Elvsås.

Om selve turneringen er å si at den i alle deler ble vellykket og helt til det siste var det usikkert hvor mesterskapet ville havne. Spillelokalet var det kjente turneringslokalet fra årets landsturnering og der var deltagelse fra bl.a. samtlige byer i fylket. Fjorårets Møremester J. Østensen d.y. var svak favoritt, men måtte denne gang se tre mann foran seg på premielisten.

Den sympatiske molde-spiller Idar

Forts. til side 40.

PROBLEMISTEN

Problemer og løsninger til red. Nils G. G. van Dijk, Bendixensvei 44, Bergen. Arsturneringer for 2- og 3-trekksproblemer samt fortløpende løserturneringer.

Løserturneringen 1957.

I denne turneringen deltok fem løsere. Det var ikke mange, men vi håper på større deltakelse igjen i år, ettersom turneringssystemet er omarbeidet — (jfr. hefte nr. 4 1958!). Alle vil få sin sjanse, for nå er det ikke lenger om å gjøre å vinne premien, men vinne flest mulig premier!

Vi gratulerer **K. J. Vatne, Drammen**, som ble suveren vinner for 1957 med 143 poeng av 145 oppnåelige. Han plasserte seg 11 p. foran Ivar Salsegg, Sander, som ble nr. 2 med 132 p. Johan Jørgensen, Espe fulgte hakk i hel med 127 p.

Aksel Espeli, Etterstad og C. J. Timenes, Kristiansand fullførte ikke turneringen, men vi håper på ny innsats i neste termin. Velkommen igjen!

De tre beste løserne kjempet en jevn kamp, og det er morsomt å se hvordan disse, i årene som er gått, har skiftet om 1. plassen. Hvem blir den første med 100 poeng i år?

Vinneren 1957 gjorde et godt sprang i tabellen ved å angi biløsning i oppgave nr. 948 i hefte nr. 4, 57: 1. Lxh8, Kxh8. 2. Sf6, a1D. 3. Sxf7, Kg7. 4. Se5 osv. eller 2. —, Kg7. 3. Txf7 osv. Litt av en bragd. Premien, en problembok, vil bli tilsendt i posten.

Løserreglementet.

Til orientering for nye løsere gjengir vi reglementet i korte trekk:

I 2-trekker angis kun første trekk (nøkkel), men for 3-trekker også hovedvariantene (nok med svarts parader og hvits 2. trekk). For korrekt

løsning av 2-trekker gis 2 p., for 3-trekker 3 p. og videre oppover etter trekkantall. Samme poeng gis for hver biløsning. For påvist uløselighet gis 5 p. uansett trekkantall, og i tillegg gis poeng etter trekkantall for å påvise tiltenkt løsning. For hver dual (biløsning i variantspillet) i 3- og fler-trekkeres viktige varianter fås 1 p. ekstra. For påvist illegal brikkeoppstilling får en 10 p. For hver feil eller uriktig påstand, uansett av hvilken art, tapes 1 p. Likeledes tapes 1 p. for hver viktig 3- eller fler-trekksvariant som utelates. Minimum poeng pr. problem er dog 0 p.

Et problem, som har biløsning, men hvor tiltenkt løsning strander, ansees for løselig. I tvillingsproblemer osv. betraktes hver stilling som et selvstendig problem.

Litt av hvert.

Det danske problemlivet var i år hemmet av en del motgang. Etter at «Problemløser» gikk inn, fikk vi melding om at den kjente rubrikken i «Magasinet» måtte oppheves. Det var et stort tap! Vi gjengir to norske utmerkelser fra denne rubrikk.

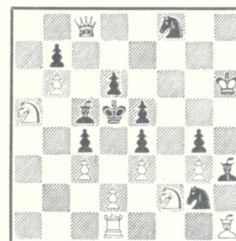
Den norske innsatsen i British Chess Federations siste turnerings tre avdelinger var bemerkelsesverdig med én 2. og én 4. premie til Johan Scheel, samt to 1. og én 3. hedr. omt. til Nils van Dijk. Nr. 1035 er fra avd. nr. 88. Scheels 2. pr. viste seg siden å være biløselig. Dommage!

En av de aller største komponister, som den bömiske skole har fostret,

Nr. 1033

David Hjelle

2. pr. Magasinet-II 1955.

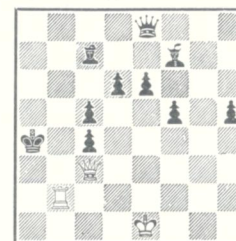

Matt i 2 trekk.

Nr. 1034

Johan Scheel

1. pr. Magasinet-I 1955.

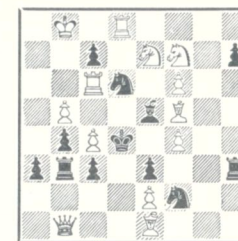

Matt i 3 trekk.

Nr. 1035

Nils G. G. van Dijk

1. hedr. omt. BCF 1957.

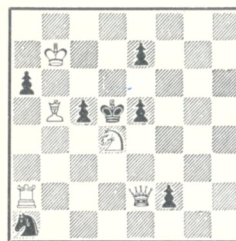

Matt i 3 trekk.

Nr. 1036

M. Havel

1. pr. Práca 1957.

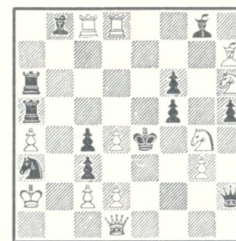

Matt i 3 trekk.

Nr. 1037. F. W. Nanning

1. pr. Jub.turn.

Problemblad-52

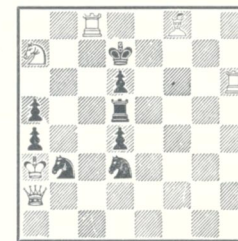

Matt i 3 trekk.

Nr. 1038

J. Beszczyński

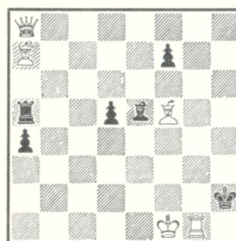
Polen

Matt i 2 trekk

Nr. 1039

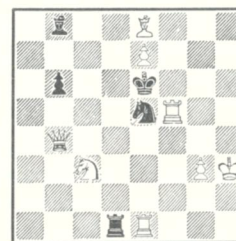
Hans PetterBie
Nordstrandhøgda

Matt i 2 trekk.

Nr. 1040

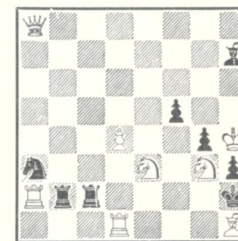
V. Pachman
Tsjekkoslovakia

Matt i 3 trekk.

Nr. 1041

Vincent L. Eaton
U.S.A.

Matt i 3 trekk.

M. Havel, døde 7. august 76 år gammel. Hans kunst er gått over i historien, men vil alltid bli betraktet som enestående i sitt slag. Vi gjengir ett av hans siste verk.

Like brått kom budskapet om F. W. Nannings bortgang. Hans virke som sekretær for det nederlandske problemforbund, helt fra 1931, har bidratt sterkt til det blomstrende pro-

blemliv landet har i dag. Nanning var en ildfull dyrker av tematiske problemer, og nr. 1037 er en av hans beste.

Løsninger til nr. 4 1958.

1015. Morra. Tilsiktet løsning er 1. Se4. (Bf4 er uønsket!) Bil. 1. Tf5. K. J. Vatne anfører som korreksjon Ld7 til c8. **1016.** Morra. 1. Da1, bil. 1. e4xL og 1. Sc6. Vi beklager, herr Morra. **1017.** Haring. 1. Dh7! Mattforandring. **1018.** Haring. 1. Tc3. Forsøk: 1. Tc4? 1. Tf7, 1. Te7? «Lettløselig». (I.S.) «Enig». (Red.) **1019.** Wirtanen. 1. De3. Forsøk: 1. Df4? Zagorujko-temaet, d.v.s. 3-faset mattforandring, men dessverre har Lc8 ingen misjon i løsningen. **1020.** Garaza. 1. Db8. Mattforandring etter svarte K-trekk. Litt tynt kanskje. **1021.** Bie. Matt i 4 trekk. Ny løsningsfrist! **1022.** Wirtanen. 1. e4 truer 2. Sb5. 1. —, dxe4 e.p. (Lxe4, Lxg7) 2. Lxd2 (2. SxL, 2. DxD). Interessant. **1023.** Vatne. 1. Dc1 truer 2. DxL. 1. —, LxS (KxS, d3) 2. Lxc6 (2. Dh1, 2. De3). Flott nøkkel! **1024.** Vatne. 1. Se7 truer 2. Df2. 1. —, Kc2 (Ke3, Tb5, Sd6, Bc2) 2. Dd1, (2. Te1, 2. Sc4, 2. Dxf4, 2. Sd5!). «Fullkommen». I.S. **1025.** Backe. 1. Dc1 truer 2. Dc3. 1. —, Ld7 (Le6, Lf5, Sc7) 2. Dd2 (2. De3, 2. Df4, 2. DxS). Fint opposisjonsspill mellom D og L i utsøkt økonomi. **1026.** Vatne. 1. Dg2 truer 2. Kg3 og 2. Sf3. 1. —, TxT, 2. KxT!

Og så ønsker vi leserne av «Problemlisten» en riktig god jul, og vel møtt i det nye året! Et lite tilbakeblikk kan fortelle oss at interessen blant utenlandske problemister har økt, men beklageligvis har det vært mindre av denslags blant våre norske styrker. Det er dog en sterkt stigende kompo-

sisjonsevne å spore blant våre aktive krefter. Måtte denne blomstring fortsette i de kommende år, ikke bare i kvalitet, men også i kvantitet. Vi ønsker nye «emner» hjertelig velkommen. På gjensyn i 1959!

Forts. fra side 37.

Tollås vant et fortjent mesterskap og like populært var det at klubbkameraten Hatlebak delte 2. plass i kl. 2 som forøvrig arrangørens egen H. Opdahl (junior) vant. Det bemerkelsesverdige ved Hatlebaks plassering er hans unge alder (10 år) og hans spill vitner om at en her har med en virkelig sjakkbegavelse å gjøre. I Molde Sjakklubb har han allerede vunnet respekt og anerkjennelse for sitt spill og det er med forhåpninger at en imøteser den videre utvikling såvel i Molde som fylket forøvrig.

Møremester 1958, I. Tollås, Molde 12 p. 2. O. Eide, Ålesund 11½ p. 3. S. Alstad, Spjelkavik 11 p. 4. J. Østensen Spjelkavik 10½ poeng.

Kristiansund Sjakklubb stilte denne gang med bare en mann, men ved neste Møremesterskap på Molde må en nok regne med sterk konkurranse derfra.

I forbindelse med dannelsen av kretsen har den kjente lynmester og sjakkorganisasør Arne S. B. Krogdahl lovet å foreta en turne til lagene i Møre og Romsdal. I Ålesund kjenner en ham best som forkjemper for årets landsturnering her i byen og som sammen med Ålesunds Schaklags medlemmer har bidratt til at denne vil gå over i historien som et av de mest vellykkede mesterskap i forbundets historie. A. S.

OSLO SCHAKSELSKAP

BOGSTADVEIEN 30

EGNE LOKALER - ÅPENT HVER DAG

TELEFON 69 10 31

SJAKK DIPLOM

utarbeidet i samråd med
Norsk Sjakkforbund
foreligger nå tilsalgs.
Pris pr. stk. kr. 2.00.
Rabattskala ved større
bestillinger. Skriv til:

Fabritius & Sønner

OSLO

Norges Sjakklubb og Norsk Sjakkeblad ønsker alle
sjakkspillere gledelig jul og godt nytt år.